

ia
interní auditor

ČTVRTLETNÍK ČESKÉHO INSTITUTU INTERNÍCH AUDITORŮ

ROČNÍK 21, ČÍSLO 1-2017 (83)

1|2017

ETIKA **a** PODVODY

CENA ZA INOVACI V INTERNÍM AUDITU 2017

Český institut interních auditorů vyhlašuje **2. ročník soutěže CENA ZA INOVACI.**

Realizovali jste **inovativní projekt nebo prvek ve své činnosti interního auditu, který představuje nový přístup** a přináší nejen přidanou hodnotu interního auditu, ale také nový pohled na interní audit?

Pak se zapojte do soutěže. Zúčastnit se můžete jako jednotlivec i jako organizace. **Stačí do 15. srpna 2017 zaslat přihlášku včetně popisu projektu.** Odborná porota následně projekty posoudí a tři nejlepší získají **CENU ZA INOVACI 2017!**

více informací na www.interniaudit.cz

**CENA
ZA INOVACI
V INTERNÍM
AUDITU**

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

do ruky se vám dostává první číslo otevírající třetí desetiletí časopisu Interní auditor. Dvacátý ročník jsme nijak bouřlivě neoslavovali. Nejsme tady proto, abychom sami sebe oslavovali, nýbrž pro to, abychom byli stálými průvodci a zrcadlem v naší profesi. S vykročením do třetího desetiletí je mimo jiné spojen nový kabát časopisu. Zdali se vám bude nová forma líbit, ukáže čas a vaše názory.

Změny jsou vidět i uvnitř časopisu, v jeho obsahu. Některé dříve se vyskytující rubriky uvolnily prostor novým nápadům a informacím. Naší snahou budou kratší články s vyšší vypovídací hodnotou. Chceme postupně dosáhnout toho, aby časopis působil vzdušnějším dojmem a nebyl přetěžován informacemi. Je zde velký prostor pro každého z vás ke sdílení poznatků a zkušeností z každodenní praxe, ve které jste jedinečnými odborníky.

Již tradicí se stává trvalá „ofenziva“ v rozhovorech se zahraničními osobnostmi spojenými s našimi profesemi nebo profesí jí blízkých. V tomto úsilí chceme i v tomto roce pokračovat.

Co vlastně bude tématy jednotlivých čísel (a také výzvou k vaší autorské aktivitě)?

Kromě tématu vydání čísla, které držíte v rukou – Etika a podvody, budou další čísla naplněna následovně:

- Mýty v/o interním auditu (2/2017)
- Klienti a partneři interního auditu – očekávají to, co nabízíme (3/2017)
- Číslo 4/2017 naplníme, stejně jako loni, aktuálními tématy, které přinese letošní rok

Téma etika a podvody bylo, je a do budoucna stále zůstane velmi aktuálním.

Proto se k němu opět vracíme, chceme ho udržet v našem povědomí a nenechat ho zapadnout mezi řadu pojmů encyklopedického slovníku. Přístup k etice, její naplňování a trvalé pěstování může přinést velmi cenný čerstvý vítr do společnosti, který vyvane zaprášená zákoutí, zlepší vztahy ve společnosti, a tím i v našich organizacích a mezi lidmi. Projasní se orientace v hodnotách organizací, podnikové kultuře, posílí se kontrolní prostředí, může se odbourat řada represí, omezení a regulací, byrokracie. Budeme lépe dýchat. Konečným důsledkem může být námi všemi vyzývaná přidaná hodnota. To však neprijde samo, a i my musíme na tomto poli něco přidat. Je to naše odpovědnost. Jsme v oblasti etiky, jako auditoři, bedlivě sledováni. Jednak jako subjekt, který má etické jednání jasně deklarované v etickém kodexu, ale zejména jako subjekt, který se trvale vyjadřuje k procesům ve společnosti, hlídá jejich správný chod a dává doporučení k jejich zlepšování. V této souvislosti se také mnozí z nás setkávají ve své práci s projevy a dopady neetického jednání – s podvody. Pokud řešení těchto skutků zapadne, není ani náš příspěvek dokonalý. Většina lidí kolem nás v konečném důsledku očekává jasné vyřešení nedostatků, a případně i potrestání těch, kteří výrazně překročí společností nastavenou hranici.

Jan Kovalčík
vedoucí redakční rady

Interní audit

Spolehlivá business
intelligence pro vedení firem

OBSAH / CONTENTS

ISO 37001:
Globalizace protikorupční
compliance 4

Štěpánka Černá, Maroš Holodňák

Co je whistleblowing?
Whistleblower, nebo
udavač? 10

Milena Widomská, Svatopluk Kulkus

Trestní odpovědnost
právníků osob
v českém právním řádu 13

Zdeněk Stránský

Poistovacie podvody
sa netýkajú to len
poistovne, ale aj každého
poistenca 16

Branislav Kozmer

Advokátní etika 20

Anna Veličková, Michaela Riedlová

Rozhovor s...
James D. Ratley 24

Petr Hadrava

Kdo je certifikovaný
vyšetřovatel podvodů
a jak se jím stát? 29

Pavla Hladká, Daniel Bican

Antifraud akademie 34

Tomáš Hořejší, Martin Wrlik

Podvody jsou vážnou újmu
nejen pro bezprostředně
poškozené 36

Václav Peřich

Anketa – Etika a podvody 38

Čeho si Petr povšiml nejen
v legislativě 40

Petr Kheil

On-line interní auditor
Už jste viděli interní auditor
on-line? 41

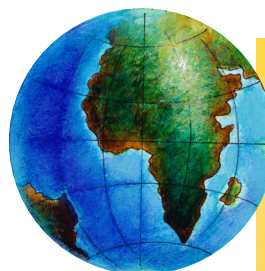
Petra Škvorová

Noví členové 42

Noví certifikovaní (nejen)
interní auditoři 43

Ivo Středa:
Guru rentiérem 44

English
Annotation 48

**4 Štěpánka Černá,
Maroš Holodňák**
– The Globalisation of the
Anti-corruption Compliance

**10 Milena Widomská,
Svatopluk Kulkus**
– What is whistleblowing?
Whistleblower or sneak?

13 Zdeněk Stránský
– The Legal Liability
of the Legal Bodies in
the Czech Legal System

16 Branislav Kozmer
– Insurance Frauds Do not
Involve Only the Insurance
Companies, but Also
the Insured Persons

**20 Anna Veličková,
Michaela Riedlová**
– The Attorney's Ethics

24 James D. Ratley, CFE:
Petr Hadrava

**29 Pavla Hladká,
Daniel Bican**
– Who is the Certified Fraud
Examiner and How to
Become One of them?

36 Václav Peřich
– The Frauds Are Serious
Harm Not Only for
the Directly Involved

44 Ivo Středa: Guru
becomes the Rentier

ISO 37001

Globalizace protikorupční compliance

Štěpánka Černá, MPA, CFE
Associate Manager
Deal Advisory – Forensic Services
KPMG Česká republika

Ing. Maroš Holodniák, ACCA, CFE, CIA
Director
Deal Advisory – Forensic Services
KPMG Česká republika

Důležitost protikorupční korporátní politiky (anti-bribery compliance)

Korupce je téměř po celém světě protiprávní, a i když je její postihování složité, a v některých regionech i relativně málo účinné, mohou být postihy pro zúčastněné osoby i pro společnosti, pro něž tyto osoby pracují či které reprezentují, značně bolestivé. Na mezinárodní úrovni je vymahatelnost protikorupční legislativy vysoká zejména ze strany Spojených států amerických a Velké Británie, tedy zemí, ve kterých vznikly protikorupční zákony s mezinárodním přesahem: Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) a UK Bribery Act.

Aby společnosti naplnily požadavky vyžadované těmito předpisy, musí přijmout systém opatření a systém dodržování určitých zásad („compliance“) vedoucích k zajištění účinné prevence korupčního jednání.

Protikorupční compliance programy tedy zahrnují soubor interních pravidel a preventivních opatření, jejichž cílem je zajistit soulad veškerého jednání společnosti a jejích zaměstnanců v rámci jejího podnikání s právními a etickými požadavky na zamezení korupce a korupčního chování.

Efektivní protikorupční compliance program

Největší výzvou při vytváření a zavádění protikorupčního compliance programu je zvolit takový přístup, který dostatečně zohledňuje faktory, jako je například velikost organizace, rizikovitost odvětví a regionu, povaha výrobků a služeb, struktura dodavatelů a odběratelů, povaha pracovní síly, stupeň regulace a v neposlední řadě míra interakce se státní správou.

V této souvislosti je nutné zmínit problematiku výkladu konkrétních ustanovení protikorupčních zákonů a dalších předpisů.

FCPA, UK Bribery Act a v neposlední řadě také zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů („TOPO“), totiž mimo jiné zavádějí pojmy, jako jsou „vynaložení veškerého úsilí“ ze strany právnické osoby k zabránění spáchání protiprávního činu, „dostatečné kontroly pro zajištění dostatečné záruky“ a „přiměřené procedury“.

„Pro mnoho organizací patří rizika spojená s úplatkářstvím a dalšími formami korupce mezi nejzávažnější rizika, která musí být řízena.“

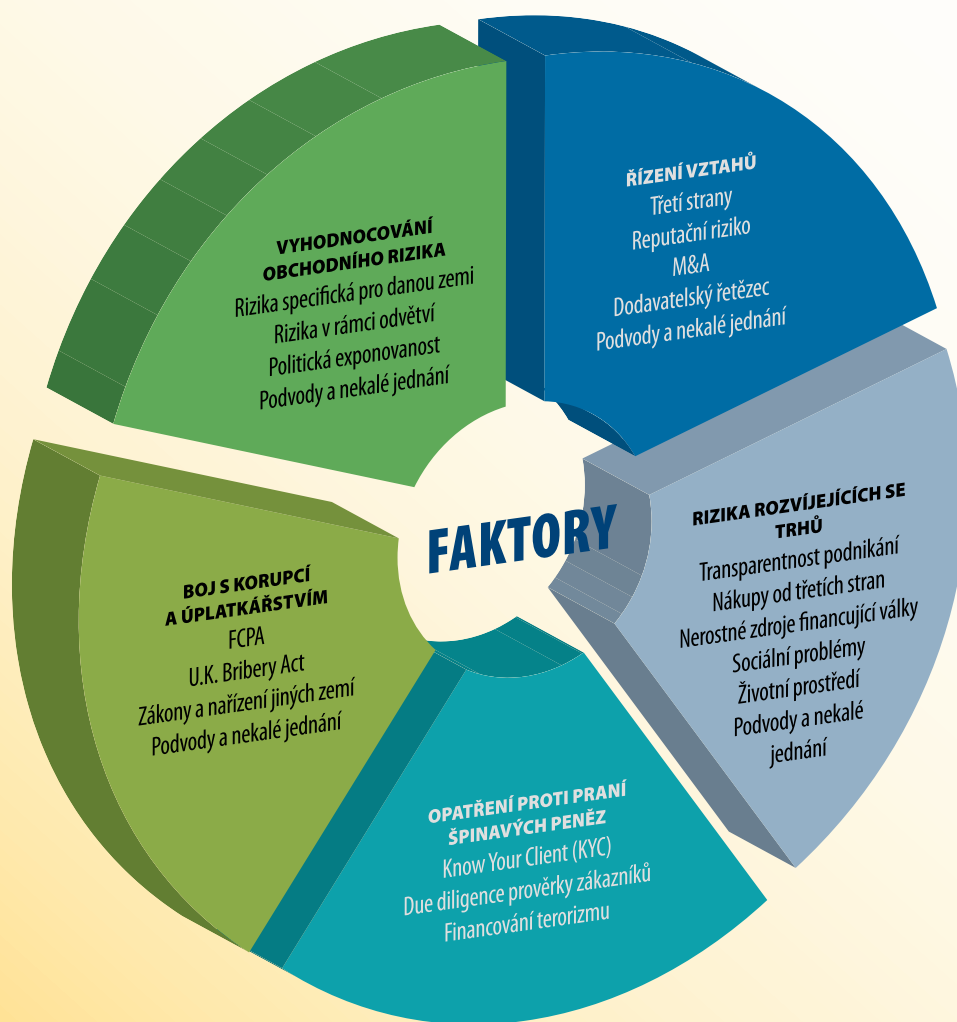
Výše zmíněné protikorupční předpisy nestanovují konkrétní soubor vnitřních kontrol, které jsou organizace povinny zavést, ani neposkytují ucelený návod na implementaci protikorupčního compliance programu. I když poskytují určitou flexibilitu pro zavedení vhodného kontrolního systému vzhledem ke konkrétním potřebám organizace, nejednotný výklad, chybějící tzv. best practice a případné subjektivní posuzování „přiměřenosti“ či „dostatečnosti“ kontrolního systému orgány činnými v trestním řízení mohou naopak představovat pro řadu organizací trvalý problém při zavádění jejich protikorupčních programů.

Klíčové riziko: Neznalost obchodních partnerů

Postupující globalizace a stále rostoucí nároky na dodržování protikorupčních předpisů přináší pro organizace nové výzvy v oblasti řízení rizika korupce. S nárůstem významu využívání třetích stran, a to nejen při obchodování v zahraničí, je kladen stále větší důraz na důkladnou znalost obchodních partnerů a dalších osob, se kterými se organizace v rámci své činnosti dostávají do styku. S angažováním třetích stran je totiž spojeno zvýšené riziko, že společnost ponese odpovědnost za jejich případné korupční jednání.

„Prověřování třetích stran z hlediska jejich rizikovosti je nezbytné a je posuzováno při hodnocení účinnosti compliance programů.“

■ Mnoho zákonů a předpisů vyžaduje, aby organizace znaly své třetí strany:

Zdroj: Third-party risk management, KPMG International, 2013

Problematicke protikorupční compliance se věnuje průzkum KPMG z roku 2015 „*Anti-Bribery and Corruption in CEE: Rising to the challenge in the age of globalisation*“. Průzkum na základě dat sesbíraných od 659 respondentů ze 64 zemí analyzuje některá klíčová rizika, kterým společnosti čelí při nastavování vnitřních protikorupčních nástrojů.

Z analýzy KPMG vyplývá, že pouhých 56 % společností z regionu střední a východní Evropy (CEE) vyhodnocuje rizika spojená se třetími stranami (oproti 78 % všech respondentů). To je v ostrém kontrastu s tím, že počet společností, které v rámci nastavování protikorupčních pravidel spatřují největší výzvu právě ve schopnosti řízení rizik spojených s třetími stranami, od roku 2011 prudce narostl. Vedle problémů při prověřování třetích stran (zejména zahraničních entit) byly jako nejpálčivější problémy respondentů, a to nejen z regionu CEE, ale i z USA a Velké Británie, vnímány obtíže při identifikaci a hodnocení rizik korupčního jednání a nedostatek finančních a lidských zdrojů k zavedení protikorupčních programů a provádění interních šetření.

Prověřování integrity třetích stran je v globalizujícím se světě, ve kterém jsou obchodní vztahy stále komplexnější, nezbytné. Stále častěji se našimi partnery stávají společnosti z rizikových zemí, kde je nedostatečná vymahatelnost práva, složitější přístup k informacím nebo v nich panuje politická kultura nahrávající korupci. Proces důkladného prověřování třetích stran je nezbytné zahájit již před vstupem do obchodního vztahu.

V průběhu obchodního vztahu je pak nutné provádět pravidelné hodnocení a monitoring transakcí s třetími stranami. V případě, že se některé z těchto transakcí ukáží jako rizikové, je třeba přehodnotit vztah s danou třetí stranou, včetně zvážení možnosti ukončení obchodní spolupráce s nejvíce rizikovými subjekty.

■ Pět největších výzev v boji s korupcí a úplatkářstvím

Respondenti z CEE	Společnosti kotované v USA	Společnosti kotované ve VB
1. Audit třetích stran z hlediska compliance	Audit třetích stran z hlediska compliance	Audit třetích stran z hlediska compliance
2. Nedostatek vnitřních zdrojů	Kulturní/jazykové problémy a bariéry	Obtíže při provádění due diligence prověrek zahraničních prostředníků/ třetích stran
3. Obtíže při identifikaci či vyhodnocování rizik	Rozdíly v požadavcích jednotlivých zemí – týkající se ochrany dat apod.	Rozdíly v požadavcích jednotlivých zemí – týkající se ochrany dat apod.
4. Vytvoření efektivních mechanismů školení a komunikace	Obtíže při provádění due diligence prověrek zahraničních prostředníků/ třetích stran	Obtíže při identifikaci a vyhodnocování rizik
5. Obtíže při provádění due diligence prověrek zahraničních prostředníků/ třetích stran	Expanze společnosti do ekonomik s rychlým růstem	Nedostatek vnitřních zdrojů

Zdroj: KPMG CEE

Neznalost neomlouvá

Přiměřené přezkoumávání rizika korupčního jednání je také stále častěji vyžadováno regulatorními orgány. Neznalost obchodního partnera společnost neomlouvá a absence či neschopnost efektivního prověřování třetích stran a obecně řízení rizika korupce může způsobit výrazné škody, a to jak ve formě pokut nebo peněžitých trestů, tak ve formě zhoršení reputace, a často i trestního stíhání.

ISO 37001: globální nástroj v boji proti korupci

Jelikož v posledních letech dochází k rostoucímu mezinárodní tlaku na systematické a účinné potírání korupce, vydala Mezinárodní Organizace pro Normalizaci (ISO) v říjnu 2016 normu ISO 37001: první mezinárodní standard týkající se systému řízení rizika korupce. ISO 37001 čerpá z různých stávajících předpisů a pokynů, a poskytuje tak základ, který mohou organizace po celém světě použít k vytvoření a zavedení compliance programů, které jim pomohou řídit rizika korupce.

Výše zmíněný ISO standard se zaměřuje pouze na systémy řízení rizika korupce (a nikoliv například na oblast podvodů či praní špinavých peněz) a uvádí řadu opatření a kontrolních prvků, které pomohou organizacím protikorupční compliance program vytvořit, zavést a udržovat.

„Organizace mohou nyní využít nástroj, který přináší jednotný přístup a odráží ‚mezinárodní osvědčené postupy‘ pro řízení rizika korupce.“

■ TOP 5 FCPA pokut v USD

Zdroj: The FCPA Blog

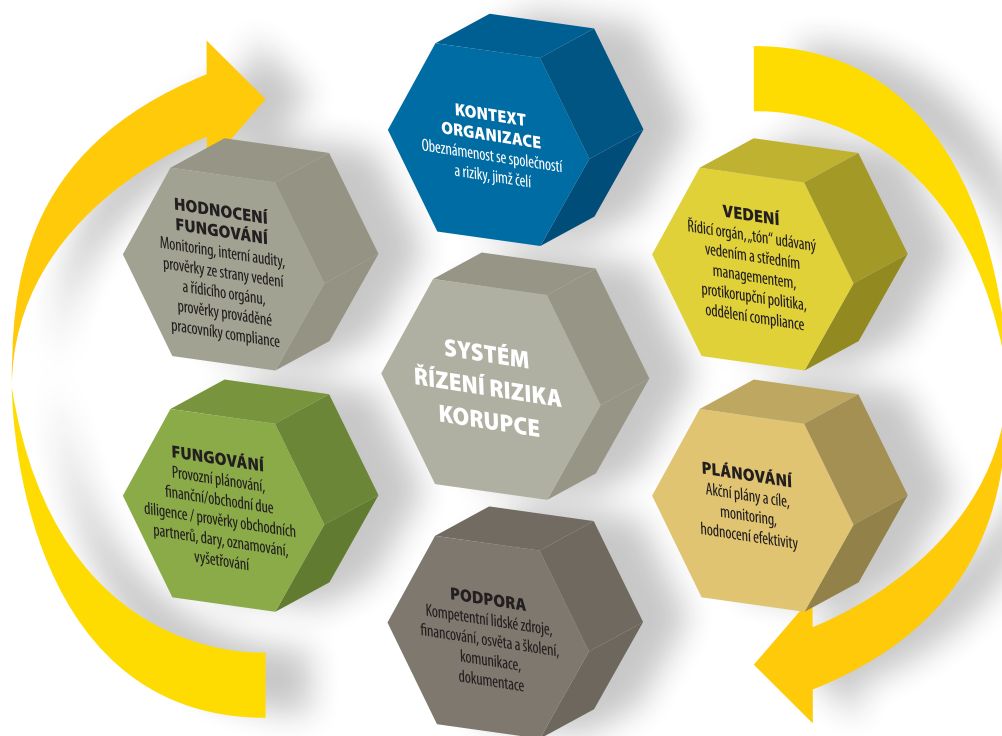
Vzhledem ke své mezinárodní působnosti ISO 37001 tak nově umožňuje systematický přístup k prověřování dodržování požadavků na compliance programy předepsaných legislativou Spojených států amerických a Velké Británie a dalších mezinárodních a lokálních předpisů. Rovněž může sloužit jako nástroj srovnání pro organizace, které chtějí zjistit, jak vyspělé jsou jejich protikorupční programy v porovnání s „best practice“.

„ISO 37001 mohou aplikovat všechny organizace bez ohledu na právní formu, velikost, odvětví či lokalitu.“

ISO 37001 tak lze vnímat jako nástroj, který organizacím může pomoci vytvořit účinný mechanismus pro boj proti korupci, a poskytnout jim tak globální konkurenční výhodu. Klíčový význam může mít zejména na trzích se zvýšeným rizikem korupce nebo tam, kde je korupce vnímána jako kulturní norma.

Certifikace ISO 37001 může jednotlivým osobám zainteresovaných ve společnosti poskytnout určitou míru důvěry v to, že protikorupční program společnosti je nastaven v souladu s očekáváním regulačních orgánů. V neposlední řadě pak certifikace může sloužit jako polehčující okolnost v případě hrozících pokut či stíhání.

■ ISO 37001 stanovuje požadavky a poskytuje návod pro vytváření, zavádění, udržování a zlepšování systému řízení rizika korupce, jako například:

Neustálé zlepšování

Zdroj: KPMG LLP

Závěrem

ISO 37001 nelze vnímat jako všelék na rizika v oblasti korupce ani jako absolutní ochranu před případným trestním stíháním. Může nicméně sloužit jako celosvětový standard pro zavádění efektivních protikorupčních programů. Vhodnou implementací tohoto standardu do firemního prostředí a procesů lze zavést účinný program potírání korupce, který bude mít rovněž pozitivní dopad na plnění strategických a obchodních cílů společnosti. Více informací týkajících se protikorupčních programů a normy ISO 37001 naleznete na: <https://home.kpmg.com/cz/cs/home/sluzby/poradenske-sluzby/forenzni-sluzby.html>

Co je whistleblowing?

Whistleblower, nebo udavač?

V současné době se stále více hovoří o problémech korupce a dalších závažných protiprávních jednáních spojenými s *procesy oznamování (dále jen „hlášení“), odhalování a ochranou oznamovatelů* ve veřejné správě nebo v soukromé sféře.

Whistleblowing (z angličtiny doslova hvízdání na píšťalku) je termín z přelomu 60. a 70. let 20. století, který M. P. Miceli a J. P. Near v roce 1985 definovali jako označení pro případy, kdy stávající nebo bývalý zaměstnanec nějaké organizace – **whistleblower**, tedy „ten, kdo hvízdá na píšťalku“ – upozorní instituci nebo orgán oprávněný k prověření či zakročení na nelegitimní, neetické nebo nezákonné praktiky na pracovišti, které se dějí se souhlasem jeho nadřízených a jdou proti veřejnému zájmu či ohrožují veřejnost.

Některé verze definice jsou navíc omezeny podmínkou, že upozorňovatel jedná v dobré víře a nesleduje vlastní prospěch a že situaci nelze vyřešit interními mechanismy. V češtině neexistuje přesný ekvivalent ani ustálený překlad tohoto názvu, a protože jde o pojem importovaný, mělo by zůstat u tohoto názvu.

Whistleblower může mít přístup k určitým privilegovaným informacím (ke kterým nemá nikdo jiný přístup), z nichž vyplývá nekalé jednání jiných osob působících ve stejné organizaci či instituci. Protože whistleblower nedisponuje žádnými pravomocemi, které by mu umožnily zakročit proti nekalému jednání, předává informace osobě nebo instituci, které náleží pravomoci autoritativně vynutit docílení nápravy. Whistleblowing by měl podporovat osobní odpovědnost a chránit veřejné zájmy proti nekalému jednání, a tím předcházet jeho negativním důsledkům, a zároveň představuje mocnou zbraň nejen proti korupci, ale i proti dalším závažným protiprávním jednáním, která ohrožují zdraví, či dokonce životy lidí. Ačkoliv whistleblowing upozorňuje na závažné protiprávní jednání, ve valné většině případů následně musí čelit pokusům o znevážení své lidské důstojnosti a pověsti

a odvetným opatřením např. znesnadnění pracovních podmínek, které vede až k výpovědi z pracovního poměru, žalobě na ochranu osobnosti, trestnímu oznámení aj. Mnohdy se setkává i s negativními reakcemi ze svého okolí.

V České republice se ochrana whistleblowerů prosazuje velmi obtížně, což je způsobeno negativním pohledem české společnosti na ně. Současná vláda se ve svých programových dokumentech, tj. Programovém prohlášení Vlády České republiky na volební období 2013–2017, zavázala **k přijetí legislativního řešení ochrany oznamovatelů korupce** (kapitola 9.7 Rekonstrukce státu a opatření proti korupci). Tento závazek je dále rozvíjen v koncepčních protikorupčních dokumentech vlády, tj. Vládní koncepci boje s korupcí na léta 2015 až 2017 a jednoletých akčních plánech boje s korupcí. Legislativní řešení ochrany oznamovatelů korupce je zakotveno v protikorupčních dokumentech Vlády České republiky jako jedno ze základních opatření v oblasti „**Rozvoj občanské společnosti**“. Gestorem úkolu je ministr pro lidská práva, nové příležitosti

a legislativu, který rovněž předložil nelegislativní materiál schválený vládou dne 11. 7. 2016 s názvem „**Návrh alternativ legislativního řešení ochrany oznamovatelů**“. Materiál obsahuje právní úpravy a možnosti oznamovatelů, zlepšení stávajících pozic a zajištění zejména lepšího procesního postavení v případných sporech spojených s postihy, kterým jsou nuceni čelit kvůli podaným oznámením. Rovněž jednou z částí materiálu je přehled mezinárodních závazků, jež se k problematice vztahují. V návaznosti na předložení tohoto materiálu

Ing. Milena Widomská, Ph.D., MBA
vrchní ministerský rada
Harmonizace interního auditu
Ministerstvo financí ČR

Bc. Svatopluk Kulkus, MBA
ředitel odboru kontrol, nesrovnalostí
a právní podpory
Ministerstvo průmyslu a obchodu

a rozhodnutí vlády bude v souladu se závazkem zakotveným v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2016 a Plánu legislativních prací vlády na rok 2016 vládě do konce září 2016 předložen návrh zákona o ochraně oznamovatelů.

Právní řád České republiky neupravuje specifickou ochranu oznamovatelů, s výjimkou ochrany oznamovatelů z řad státních zaměstnanců podle Nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, kdy § 1 obsahuje explicitní zakotvení zásady, že státní zaměstnanci nesmějí být v souvislosti s oznámením podezření ze spáchání protiprávního jednání postiženi, znevýhodněni nebo vystaveni nátlaku. Před odvetnými opatřeními v rámci pracovního poměru či služebního poměru je oznamovatel chráněn zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 234/2014, o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů. Všechny tyto předpisy obsahují v relevantní

oblasti kogentní právní úpravu, jež výrazně omezuje libovůli zaměstnavatele a chrání zaměstnance.

Oznamování korupce a jiných nekalých činností nesouvisí jenom s oznámením kohokoliv, že dochází k porušení zákonů a dalších předpisů, které by mohly přímo nebo nepřímo způsobit škodu, poškodit dobré jméno nebo ohrozit zdraví osob, ale klade si za cíl hlavně nalezení smysluplného řešení. Whistleblowing je stále více uznávaný jako nástroj prevence

a odhalování protiprávního jednání.

Většina orgánů veřejné správy a bank přijala preventivní opatření, jejichž cílem je bránit se proti podvodům a trestným činům osob. Jedním z těchto opatření je zřízení e-mailové adresy, tzv. whistleblowing linky, kde může kdokoliv, i anonymně, podat oznámení či podnět k prošetření, pokud se domnívá, že se setkal s nekalým jednáním ze

strany zaměstnance nebo jiné osoby se vztahem k organizaci. Hlášení musí obsahovat všechny vhodné a užitečné elementy k tomu, aby bylo možné důkladně prověřit jejich opodstatněnost. K zasláním e-mailům mají přístup výhradně pověřeni zaměstnanci, čímž je zajištěna anonymita oznamovatelů.

V dalším kroku vidíme prostor pro zapojení útvaru interního auditu. Po skončení šetření, v případě, že hlášení je opodstatněné, by vedoucí útvaru interního auditu měl znovu ověřit nastavené kontrolní mechanismy v organizaci a celkovou vyzrállost procesů souvisejících s inkriminovanou oblastí.

V případě ověření opodstatněnosti hlášení přijme vedoucí organizace vhodné opatření a v každém případě kroky na ochranu organizace. Společnost Transparency International Česká republika, o. p. s., (TI) vydala příručku pro whistleblowery, a navíc spustila kampaň „Zapískej“, která má za cíl upozornit

na problematiku whistleblowingu. V kampani vyvolává veřejnost, aby podpisem výzvy na www.zapiskej.cz podpořila přijetí zákona na ochranu oznamovatelů korupce (whistleblowerů). Pro rozšíření povědomí o dané problematice nabízí následující publikace:

Whistleblowing není donašečství – příručka nejen pro oznamovatele

Whistleblowing a ochrana oznamovatelů v České republice

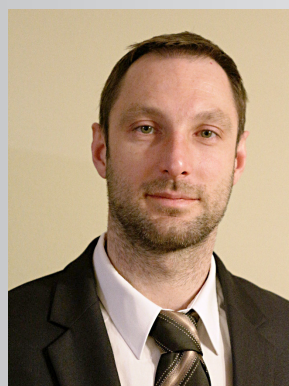
Maják v moři korupce

V současnosti se mnohé organizace a firmy ještě nezabývají morální integritou a protikorupčními opatřeními. Oproti zahraničí nás čeká ještě mnoho práce se změnou postoje zaměstnanců, tedy potenciálních oznamovatelů, tak i vedení organizací a firem k whistleblowingu a uvědomění si jeho důležitosti a nezastupitelnosti v prevenci a detekci podvodného jednání.

Trestní odpovědnost právnických osob v českém právním řádu

Tento článek si klade za cíl seznámit čtenáře se základními principy, na kterých trestněprávní odpovědnost právnických osob stojí. Rozhodně se nejedná o hlubší analýzu této problematiky, na kterou zde není ani prostor.

Mgr. Zdeněk Stránský
advokát
STRÁNSKÝ FUCHS KŘEČEK
advokátní kancelář s.r.o.

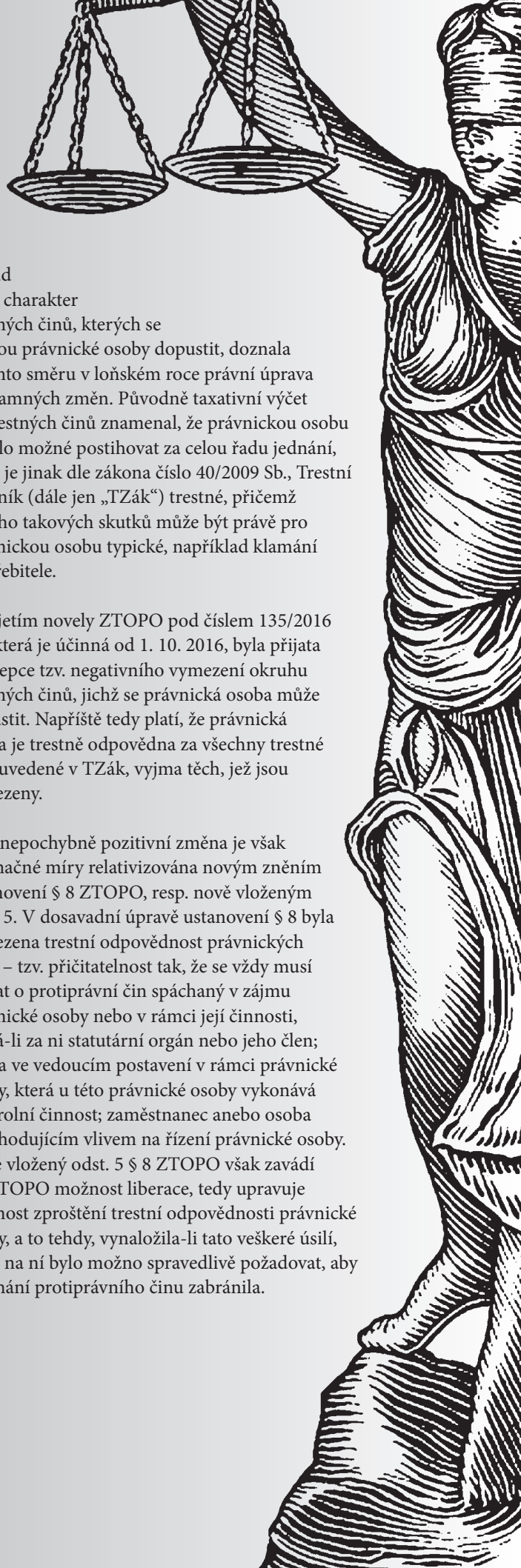
Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „ZTOPO“) vstoupil v platnost dne 22. 12. 2011. Událost to byla svým způsobem přelomová. Vzhledem k tomu, že stran trestní odpovědnosti právnických osob chybí v českém právním řádu tradice, probíhaly o této otázce dlouhodobé diskuze jak v odborných kruzích, tak i v široké veřejnosti. Navíc Česká republika byla posledním státem EU, který neměl trestněprávní odpovědnost právnických osob uzákoněnu. Bez přijetí ZTOPO se Česká republika vystavovala riziku sankcí, nemluvě o nemožnosti přistupovat k některým mezinárodním smlouvám,

kteří trestněprávní odpovědností právnických osob přístup podmiňovaly. Tato situace ovlivnila i první podobu ZTOPO. Výčet trestných činů byl taxativní a jejich počet pouze nepatrně větší než bylo nejnútnejší minimum požadované legislativou EU.

ZTOPO nabyl účinnosti 1. 1. 2012 a od tohoto dne lze tedy trestně postihovat všechny právnické osoby soukromého práva, ale také politické strany a územně samosprávné celky – obce a kraje. V jejich případě je z působnosti zákona vyjmut výkon veřejné moci, která je nejčastěji definována jako autoritativní rozhodování o právech a povinnostech subjektů vyjadřující veřejný zájem. Je třeba dodat, že ZTOPO se též vztahuje na organizace zřizované obcemi či kraji. Naopak postihovat dle ZTOPO nelze Českou republiku a žádnou z jejích organizačních složek.

Pro postizitelnost dle ZTOPO je nerozhodné, zda se jedná o právnickou osobu českou, nebo zahraniční, je-li činnost vykonávána na území České republiky, nebo vlastní-li taková entita na území ČR majetek. Podstatné je pouze to, zda jednání, kterým byla naplněná skutková podstata trestného činu, se odehrálo na území České republiky.

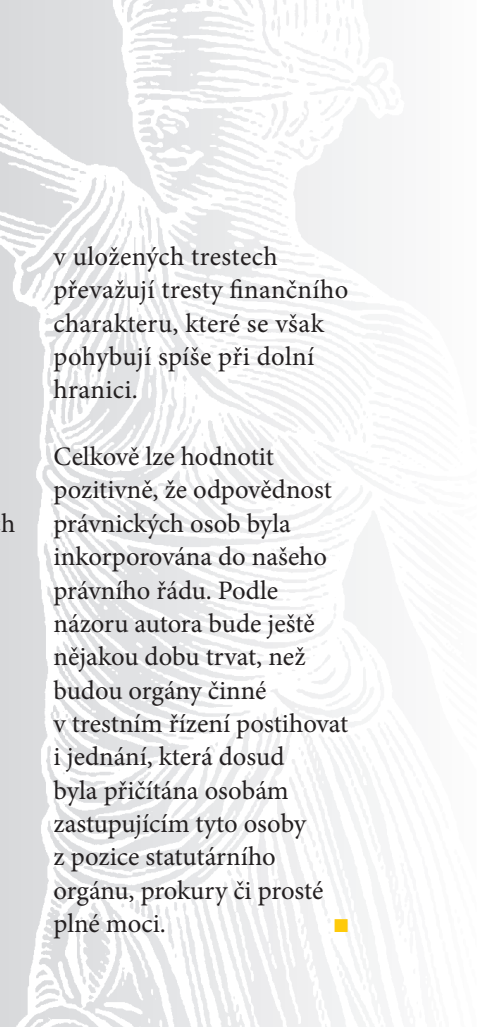

Pokud jde o charakter trestných činů, kterých se mohou právnické osoby dopustit, doznala v tomto směru v loňském roce právní úprava významných změn. Původně taxativní výčet 83 trestných činů znamenal, že právnickou osobou nebylo možné postihovat za celou řadu jednání, které je jinak dle zákona číslo 40/2009 Sb., Trestní zákoník (dále jen „TZák“) trestné, přičemž mnoho takových skutků může být právě pro právnickou osobu typické, například klamání spotřebitele.

S přijetím novely ZTOPO pod číslem 135/2016 Sb., která je účinná od 1. 10. 2016, byla přijata koncepce tzv. negativního vymezení okruhu trestných činů, jichž se právnická osoba může dopustit. Napříště tedy platí, že právnická osoba je trestně odpovědná za všechny trestné činy uvedené v TZák, vyjma těch, jež jsou vymezeny.

Tato nepochybně pozitivní změna je však do značné míry relativizována novým zněním ustanovení § 8 ZTOPO, resp. nově vloženým odst. 5. V dosavadní úpravě ustanovení § 8 byla vymezena trestní odpovědnost právnických osob – tzv. přičitatelnost tak, že se vždy musí jednat o protiprávní čin spáchaný v zájmu právnické osoby nebo v rámci její činnosti, jedná-li za ni statutární orgán nebo jeho člen; osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která u této právnické osoby vykonává kontrolní činnost; zaměstnanec anebo osoba s rozhodujícím vlivem na řízení právnické osoby. Nově vložený odst. 5 § 8 ZTOPO však zavádí do ZTOPO možnost liberace, tedy upravuje možnost zproštění trestní odpovědnosti právnické osoby, a to tehdy, vynaložila-li tato veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchaní protiprávního činu zabránila.

Přijetí této do jisté míry vágní úpravy však autor článku považuje v podstatě za krok zpět, neboť to výrazně ztěžuje práci orgánů činných v trestním řízení. V praxi tato změna pak bude znamenat, že v případném trestním řízení to bude na orgánech činných v trestním řízení, aby právnické osobě prokázaly, že veškeré úsilí nevynechala. Negativní stanovisko k novému znění citovaného ustanovení vydala Unie státních zástupců, jimž tato úprava komplikuje práci v přípravném řízení.

Trestní odpovědnost právnických osob je relativně novým právním odvětvím, a to nejen v České republice. Jeho vznik si vynutil vývoj na poli právnických osob a nedostatečnost správního práva jako razantního nástroje k potírání nežádoucího jednání korporací. Jak uvádí Nejvyšší státní zastupitelství ve Zprávě o činnosti státního zastupitelství za rok 2015, bylo v tomto roce učiněno 650 záznamů o zahájení úkonů trestního řízení proti právnické osobě. V roce 2014 to bylo 626

záznamů a v roce 2013 jen 558 záznamů. Počty tedy v těchto letech mírně stoupaly. V téže Zprávě Nejvyšší státní zastupitelství dále uvádí, že ve 227 případech bylo v roce 2015 zahájeno trestní stíhání právnických osob a ve 192 případech byla podána obžaloba. Data za rok 2016 dosud známa nejsou, lze však předpokládat, že nepřinesou větší překvapení. Zajímavý bude až rok letošní, který ukáže, jak se projeví změny, které ve ZTOPO nastaly. Podle zkušeností autora tohoto článku

v uložených trestech převažují tresty finančního charakteru, které se však pohybují spíše při dolní hranici.

Celkově lze hodnotit pozitivně, že odpovědnost právnických osob byla inkorporována do našeho právního řádu. Podle názoru autora bude ještě nějakou dobu trvat, než budou orgány činné v trestním řízení postihovat i jednání, která dosud byla přičítána osobám zastupujícím tyto osoby z pozice statutárního orgánu, prokury či prostě plné moci. ■

inzerce

PwC IT Assurance Services

Komplexní služby v oblasti řízení rizik vašeho IT

Rostoucí závislost společností na informačních technologiích s sebou nese i zvýšení požadavků na odbornost interních auditorů. Díky každodennímu kontaktu s hrozbami a příležitostmi současného IT vám v PwC umíme pomoci v oblastech, jako jsou:

IT audit - zaměříme se na posouzení odpovídající míry zabezpečení a ochrany dat, informačních systémů a celé IT infrastruktury.

Ujištění pro třetí strany - jste-li odpovědní za správu a provoz systémů využívaných interními či externími klienty, poskytneme jim komplexní ujištění o robustnosti vašeho kontrolního prostředí.

Hodnocení rizik outsourcingu IT - ohodnotíme rizika, procesy a kontroly přímo u vašich poskytovatelů IT služeb.

Pokročilé metody datových auditů - pomůžeme vám lépe využít dostupná data v rámci postupů interního auditu.

www.pwc.cz/interniaudit

© 2016 PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. "PwC" je značka, pod níž členské společnosti PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) podnikají a poskytují své služby. Společně tvoří světovou síť společností PwC. Každá společnost je samostatným právním subjektem.

POISŤOVACIE PODVODY

sa netýkajú
len poisťovne,
ale aj každého
poistenca

*říká Branislav Kozmer,
riaditeľ odboru interného auditu
Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.*

Tváriť sa, že poisťovacie podvody neexistujú, resp. že tento typ kriminality sa poisťovní úspešne vyhýba, pretože poisťovňa úspešne implementovala rozsiahly program na boj proti poisťovacím podvodom, ktorého súčasťou je okrem iného aj zamestnávanie bývalých pracovníkov policajného zboru, resp. implementovanie analytického nástroja na odhaľovanie podvodov, by podľa môjho názoru a skúsenosti nebolo správne.

Donedávna jednotlivé poisťovne nerady poskytovali údaje o poisťovacích podvodoch. Báli sa, že utrpí predovšetkým imidž poisťovne, resp. zvyšuje sa reputačné riziko. Situácia sa však mení a tento fenomén už vymizol z poisťovacieho trhu. Dnes poisťovne na pravidelnej báze vydávajú tlačové správy alebo robia tlačové konferencie o tomto druhu kriminality, avšak len veľmi málo sa na nich hovorí o tých druhoch podvodoch, do ktorých je zainteresovaný aj zamestnanec poisťovne, alebo finančný agent, pretože tým priznáva o nefungovaní či zlyhávaní vnútorného kontrolného systému tej ktorej danej poisťovne.

Jednoznačne možno tvrdiť, že poisťovacie podvody ovplyvňujú výšku poistného na jednotlivých produktoch a majú veľký dopad aj na poistné plnenie.

Poisťovacie podvody je ťažké odhaliť a ešte ťažšie je ich dokázať. Ide o latentný druh kriminality, nevidno ju, netečie pri nej žiadna krv (samozrejme okrem prípadov, keď si napr. uzatvoríte úrazové poistenia vo viacerých poisťovniach a následne v snahe získať poistné plnenie pristúpíte k samopoškodeniu apod.) a v podstate mnohým ľuďom neprekáža, aj keď sa o nej dozvedia. Málokto si však uvedomí, že ovplyvňuje aj jeho peňaženku. Výška vyplatených poistných náhrad sa totiž premieta do ceny nových poistných zmlúv. A tak keď dosvedčíte známemu, ktorý nemá havarijné poistenie, že práve vy ste mu auto oškrekli, on ušetrí pár tisícok, ale prispejete mu na ne aj vy sám.

Odhaľovanie poisťovacích podvodov by malo byť nie len v záujme akcionárov, ktorým poisťovacie podvody ukrajú zisk a dividendy, avšak týka sa aj všetkých klientov poisťovní, pretože to ovplyvňuje výšku ich poistného.

Bohužiaľ ľudia majú k poisťovacím podvodom zvláštny prístup a istým spôsobom ich tolerujú. Ľudia majú buď obavu nahlásiť takýto prípad, alebo im to je úplne ľahostajné.

Verejnosť často nevníma poisťovacie podvody negatívne. Páchateľ sa nimi neraz chváli a v očiach mnohých je hrdina, lebo sa mu podarilo obťahnúť poisťovňu, do ktorej už niekoľko rokov vkladal peniaze a nemal žiadnu poistnú udalosť, teda žiadnym spôsobom nevyužil služby poisťovne.

„Ide o latentný druh kriminality, nevidno ju, netečie pri nej žiadna krv“

Podľa mojej skúsenosti uvedené ustanovenia Trestného zákona, žiadnym spôsobom poisťencov avšak aj zamestnancov poisťovní neodrádza od ich spáchania.

Samotný Trestný zákon rozlišuje, hoci ich takto nepomenováva, dva druhy poisťovacích podvodov – externý a interný podvod. Externý podvod, pri ktorom zvyčajne klient vyláka poistné plnenie na ktoré nemá nárok. Interný podvod, pri ktorom zamestnanec, alebo iná osoba oprávnená konať za poisťovňu napomáha získať poistné plnenie tomu o kom vie, že nespĺňa podmienky na jeho vyplatenie.

V Trestnom zákone Slovenskej republiky v § 223 je poisťovací podvod definovaný ako:

(1) Kto vyláka od iného poistné plnenie tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na jeho poskytnutie, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak ako zamestnanec, člen, zástupca alebo iná osoba oprávnená konať za toho, kto poistné plnenie poskytuje, napomáha získať poistné plnenie tomu, o kom vie, že nespĺňa podmienky určené na jeho poskytnutie.

Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ak

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

Aj z tohto dôvodu v našej spoločnosti existujú dva útvary, ktoré sa zaoberajú šetrením poisťovacích podvodov. Jedno sa zaoberá podvodmi spáchanými klientmi (to sú tie o ktorých sa hovorí v tých tlačových správach) a druhé podvodmi zamestnancov ako aj sprostredkovateľmi poistenia, ktoré je u nás súčasťou činností vykonávajúcich interným auditom.

Dovoľte, aby som vám priblížil interný audit v Allianz – Slovenskej poisťovni, a.s. a jeho rolu pri odhaľovaní, prešetrovaní a prevencii poisťovacích podvodov.

Odbor interného auditu pozostáva z oddelenia interného auditu a oddelenia forenzného auditu a špeciálnych činností. S ohľadom na princíp nezávislosti je odbor interného auditu organizačne oddelený od ostatných riadiacích úrovní spoločnosti pri plnení svojich povinností. Odbor interného auditu je priamo podriadený prezidentovi spoločnosti.

V súvislosti s vnútorným kontrolným systémom našej spoločnosti je podľa poriadku Zásady riadenia a systém internej kontroly ASP v platnom znení uplatňovaný model tzv. Troch línií obrany (Three-Lines-of-Defense), v rámci ktorého predstavuje interný audit „poslednú/tretiu líniu obrany“. Tretia línia obrany zabezpečuje nezávislé overenie činností prvej a druhej línie obrany.

Jej aktivity zahŕňajú najmä:

- nezávislé ohodnotenie účinnosti a efektívnosti vnútorného kontrolného systému poisťovne, vrátane činností vykonávaných na prvej a druhej línii a
- predkladanie správ predstavenstvu spoločnosti.

Oddelenie interného auditu má zaradenú v audit universe samostatne oblasť šetrenia podvodov, pretože „FRAUD RISK“ je v našej spoločnosti považované za TOP RIZIKO. S týmto typom rizika sú spojené okrem iného operačné straty, ktoré sú na základe splnenia potrebných kritérií hlásené na Odbor riadenia rizík.

Je tomu tak okrem iného z dôvodu, že poisťovacie podvody podľa odhadov odborníkov zvyšujú cenu poistenia približne o dvadsať percent. Taký je európsky priemer. Odhady na Slovensku sú okolo pätnásť až dvadsať percent. Teda každá 5 až 6 poisťovná udalosť predstavuje potenciálne riziko podvodu = kvantifikovaný odhad pravdepodobnosti výskytu daného rizika. Tomuto ale možno predchádzať, alebo aspoň zmierniť vhodne nastaveným riadiacim a kontrolným systémom. O tomto type operačných strát máme rozsiahlu diskuziu s odborom riadenia rizík, ktorý všetky údaje zbiera, vyhodnocuje a reportuje.

Súčasťou činnosti oddelenia interného auditu je preto, okrem iného, mať na pamäti pri tvorbe „Audit planning memo“ ako aj samotného „work programu“ výskyt odhalených podvodov, analýza príčin týchto podvodov a odporúčenia na zlepšenie riadiaceho a kontrolného systému. Samozrejme tvorba týchto dokumentov, resp. samotný výkon auditov so zameraním na podvody, alebo auditov pokrývajúce činnosti s odhaleným nie úplne dobre nastaveným riadiacim a vnútorným kontrolným systémom idú obe oddelenia v ruku v ruku.

V zmysle Medzinárodných štandardov pre profesijnú prax interného auditu č. 1210.A2 interní audítori musia mať dostatočné znalosti, aby mohli ohodnotiť riziko podvodu a spôsob akým je toto riziko riadené v rámci spoločnosti, ale neočakáva sa od nich taká kvalifikácia aká je požadovaná od osoby, ktorej hlavná zodpovednosť je odhaľovanie a vyšetrovanie podvodov.

V zmysle 1220.A1 Interní audítori musia pri uplatňovaní náležitej profesionálnej starostlivosti vziať okrem iného v úvahu pravdepodobnosť výskytu významných chýb podvodu alebo odchýlok.

V zmysle 2120.A2 interný audit musí hodnotiť možnosť výskytu podvodu a spôsob, akým spoločnosť riadi riziko podvodov.

Z toho dôvodu na pravidelnej báze minimálne dva krát za rok organizujeme spoločné školenie oboch týchto oddelení za účelom potrebného vzdelávania a zdokonaľovania sa okrem iného audítorov práve v oblasti odhaľovania podvodov.

Pojem „forenzný“ znamená týkajúci sa práva. Forenzný audit je vykonávaný s cieľom potvrdiť, alebo vyvrátiť podozrenia z nekalých praktík, je zameraný na odhalenie podvodov, sprenevier a obdobných protiprávných stavov alebo konaní vo vnútri spoločnosti. Inak povedané – je to nástroj na detekciu podvodov.

Oddelenie forenzného auditu a špeciálnych činností vykonáva šetrenie podozrení na interné podvody a činnosti poškodzujúce záujmy a dobré meno spoločnosti, t. j. činnosti páchané osobami konajúcimi za našu spoločnosť – zamestnanec, fin. agent.

Podvod v našom chápaní je širší pojem než v chápaní legislatívnom:

- podvod je akýkoľvek úmyselný čin, ktorý vedie k získaniu neoprávnených výhod pre jednotlivcov či organizáciu
- môže i nemusí byť trestným činom (napr. manipulácia s finančnými výkazmi) s rozmanitou vymáhateľnosťou
- okrem trestných má i etické dopady a môže ohroziť reputáciu spoločnosti.

Na rozdiel od kolegov z interného auditu, ktorých úlohou je analyzovanie procesov, úlohou forenzného auditu je

skúmať, či niekto úmyselne obišiel predpisy a tak spáchal podvod, zozbierať a analyzovať relevantné skutočnosti s cieľom:

- preveriť podozrenia z trestnej činnosti,
- popísať jej priebeh,
- preveriť vzťahy a pripraviť dokumentáciu, ktorá by mala byť podnetom pre možné začatie trestného konania orgánmi činnými v trestnom konaní.
- zabrániť ďalším škodám,
- ukončiť, resp. zabrániť opakovaným konaniam.

Šetrenie štandardne zahŕňa preverenie vnútorných smerníc spoločnosti, procesov, postupov a platnej legislatívy, kontrolu dokumentácie a elektronických záznamov. V priebehu šetrenia zhromažďujeme a vyhodnocujeme informácie týkajúce sa podozrenia. Vedeť pohovory so zamestnancami, prípadne s tretími stranami so vzťahom k preverovaným subjektom. Na základe vyhodnotenia zhromaždených dôkazných materiálov a zistení navrhujeme opatrenia na odstránenie zistených slabých miest kontrolného systému.

Výsledkom forenzného auditu môže byť aj záver, že k spáchaniu trestného činu nedošlo. Forezný audítor prezentuje fakty, nie názory alebo domnienky, našim cieľom nie je za každú cenu „vyrábať“ vinníkov, ale je snahou objektívne a nezávisle veci prešetriť.

Najviac podozrivých prípadov, ktoré šetríme je samozrejme z oblasti finančného sprostredkovania poistenia, kde ide predovšetkým získať neoprávnené ziskateľskú províziu, resp. províziu za starostlivosť (následnú províziu), ale v tejto oblasti sa v čoraz väčšej miere objavujú podvodné konanie sprostredkovateľov poistenia na účelové navyšovanie produkcie, ktorých cieľom je získavanie rôznych bonifikačných bonusov či udržanie si potrebnej výšky provízie.

Avšak čo sa týka objemu prostriedkov, ktoré sú predmetom konania je samozrejme likvidácia poisťných udalostí, kde podozrenie likvidátora, cez ktorého každý deň vyplácané poisťné udalosti jednoznačne vyhráva. V poslednom čase sme identifikovali nielen „samostatných bežcov“ ale aj „organizované skupiny“, ktoré boli napojené aj na externé osoby fungujúce v tomto systéme takmer dva roky.

Samozrejme poisťovacie podvody sa vôbec nevyhýbajú správe poisťných zmlúv, správe platieb a underwritingu.

„Forezný audítor prezentuje fakty, nie názory alebo domnienky, našim cieľom nie je za každú cenu „vyrábať“ vinníkov, ale je snahou objektívne a nezávisle veci prešetriť.“

Záverom by som chcel uviesť, že v našej spoločnosti máme za to, že bez vzájomnej úzkej spolupráce kolegov oddelenia z interného auditu (preverovanie odhalených zlyhaní procesov či individuálnych pochybení, príprava analýz, zabezpečovanie podkladov, odovzdávanie zistení auditov) a kolegov z oddelenia forenzného auditu a špeciálnych činností (výsledky vykonaných individuálnych šetrení, z, identifikované porušenia zákonov, smerníc spoločnosti sú nápomocné kolegom pri zostavovaní a výkone auditov) v boji proti interným poisťovacím podvodom by naša spoločnosť pravdepodobne ťahala voči ich páchatelom za kratší koniec, resp. by nedosahovala také výsledky.

Oveľa podrobnejšie informácie o odhaľovaní podvodov ale aj o výkone auditov na danú oblasť sa budete mať možnosť dozvedieť tak v mojom príspevku ako aj od iných kolegov v Anti-Fraud Academy aneb podvody nás živí, na ktorú vás týmto srdečne pozývam a teším sa na stretnutie s vami.

Advokátní

etika

Anna Veličková
právní praktikantka
AD LEGES s.r.o., advokátní kancelář

Mgr. Michaela Riedlová
advokátka
AD LEGES s.r.o., advokátní kancelář

Doufám, že se nepletu, když prohlásím, že většina populace bere (nebo by alespoň měla brát) etické chování jako součást každodenního života, tedy jako samozřejmost. Tím spíše se dodržování etiky předpokládá u vážených povolání, jako jsou lékaři, soudci nebo advokáti. Jak je to tedy s etikou advokáta? V čem se liší od běžné etiky? Jak je upravena a jaké jsou důvody této úpravy? Na uvedené otázky se pokusím odpovědět v tomto článku.

Nejprve bych začala úvahou o tom, v čem se liší etika advokáta od etiky zbytku populace. Je jasné, že spolu s nabytím postavení advokáta dochází k nabývání dalších práv a povinností z tohoto stavu plynoucích. Tyto souvisejí především se skutečností, že v pozici advokáta, resp. při výkonu advokacie, se člověk dostává do jiných situací než v běžném životě, a tudíž je zájem na regulaci jeho chování. Z těchto situací vychází i rozdělení povinností advokáta v Etickém kodexu, o kterém bude následně řeč. Jedná se jak o povinnosti ke klientovi, k advokátnímu stavu, povinnosti ve specifických situacích, tak o povinnosti ve vztahu k ostatním advokátům a k veřejnosti. Můžeme říct, že se nejen ve výše jmenovaných situacích, tak i obecně, pro advokáty etický standard zvyšuje.

Národní regulace

Veřejný zájem na regulaci etiky advokáta se projevuje v její zákonné úpravě, především v zákoně o advokacii. Příslušná právní úprava stanovuje požadavek čestného a svědomitého jednání advokáta při výkonu advokacie a dále povinnost počínat si tak, aby nikdy nedocházelo ke snižování důstojnosti advokátního stavu.

Nad dodržováním pravidel etiky ze strany advokátů bdí Česká advokátní komora. Ta také vydává etický kodex závazný pro všechny advokáty zapsané v seznamu České advokátní komory. Pravidla etiky však neplatí pouze pro české advokáty, ale zavazují i hostující evropské advokáty a usazené evropské advokáty při poskytování právních služeb na území České republiky. Zároveň se přiměřeně použijí i na advokátní koncipienty a tuzemské či zahraniční společnosti vykonávající advokacii.

Etický kodex v úvodu stanovuje všeobecná pravidla v souvislosti s důstojností a vážností stavu, kde jako první

povinnost advokáta určuje, aby poctivým, čestným a slušným chováním přispíval k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu, dále stanovuje povinnost plnit převzaté závazky a například omezení ručení za cizí závazek, kdy ručení nebo závazek za cizí závazek může advokát převzít jen tehdy, pokud si je jist jeho splněním.

Jak uvedeno výše, tak dále kodex **zakládá povinnosti advokáta ke klientovi**, kdy je stanovena přednost oprávněných zájmů klienta před vlastními zájmy advokáta a požadavek stejné péče o případy, kdy byl advokát ustanoven nebo určen, jako u ostatních klientů. Ve vztahu ke klientovi je upraveno převzetí a odmítnutí právních služeb, odstoupení od smlouvy, povinnosti v průběhu poskytování právních služeb, při úschovách a určení odměny advokáta.

Povinnosti k advokátnímu stavu se dále dělí na povinnosti kolegiální, povinnosti při společném výkonu advokacie a trvalé spolupráci advokátů, při substituci, povinnosti k advokátním koncipientům, při výkonu advokacie v pracovním poměru, při vedení advokátní kanceláře a další.

Navazující širokou oblastí, kterou etický kodex reguluje, je **vzájemný vztah advokátů při řešení označení advokáta, poskytování informací o podnikání a sídle a při náboru klientů**.

Porušení kteréhokoli z výše uvedených pravidel je kárným proviněním, za které může být ze strany České advokátní komory udělena sankce spočívající v napomenutí, veřejném napomenutí, udělení pokuty, dočasném zákazu výkonu advokacie nebo vyškrtnutí ze seznamu advokátů, příp. advokátních koncipientů.

Česká advokátní komora opakovaně řeší porušení profesních pravidel advokátů, kdy mezi nejčastější provinění patří nečinnost advokáta, konflikt zájmů či osočení kolegů a nekolegiální chování.

Mezi nejzávažnější prohřešky lze zařadit porušení mlčenlivosti advokáta či porušení pravidel předepsaných pro advokátní úschovy. Nesprávné zacházení s peněžními prostředky klienta nebo vyzrazení důvěrných záležitostí sdělených klientem jsou tak považovány za „smrtné hříchy“, za které bývá udělen trest nejvyšší, tj. i trvalé vyškrtnutí ze seznamu advokátů. Etický kodex, a pravidla chování v něm stanovená mají naplňovat zejména funkci zajištění důvěryhodnosti advokátů jako osob, na které je možné se v případě právní nouze obrátit. Možná i proto zasahuje etický kodex nejen do sféry profesní, ale dokonce i do osobní sféry advokátů. Kárným proviněním se tak stává skutečnost, pokud advokát nesplní převzatý dluh, i když vzniklý závazek přímo nesouvisí s profesní činností advokáta.

Nadnárodní regulace

V případě činnosti advokáta, které mají přesah vně našeho státu, je třeba zohlednit i pravidla plynoucí z úpravy nadnárodní, kdy hlavní roli hraje **Kodex chování advokátů evropských společenství**¹ („Evropský kodex“) vydaný Radou evropských advokátních

komor². Důvodem pro přijetí tohoto Evropského kodexu byla především rozšiřující se integrace států uvnitř Evropské unie i mimo ní i Evropský hospodářský prostor, a tudíž i potřebná harmonizace jednotlivých právních úprav v zájmu zmírnění aplikace dvojí etiky.³ Evropský kodex se skládá z preambule, obecných zásad, zásad pro vztahy s klienty, se soudy a mezi advokáty.

V preambuli je deklarovaná zvláštní **role advokáta ve společnosti jakožto osoby sloužící zájmům spravedlnosti a zároveň zájmům klienta, jemuž má být zároveň rádcem**. Jako obecné zásady akcentuje nezávislost, důvěru a osobní bezúhonnost, povinnost mlčenlivosti, dodržování pravidel jiných advokátních komor, neslučitelnost funkce, osobní publicitu, zájem klienta a omezení odpovědnosti advokáta vůči klientovi. Jak vyplývá z povinnosti dodržování pravidel jiných advokátních komor, tak jsou hostující advokáti povinni dodržovat pravidla advokátní komory hostitelského státu. Je tedy nutno zdůraznit, že pro advokáty poskytující právní služby ve více státech platí etický kodex státu hostujícího, potažmo Evropský kodex a zároveň i kodex domovského státu.

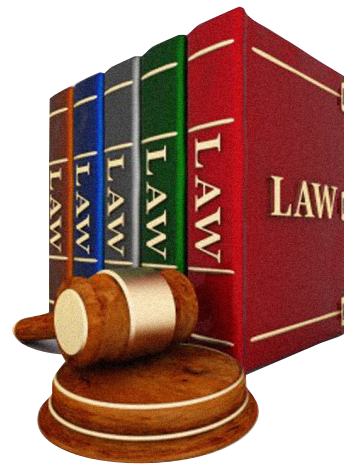
Na závěr je nezbytné zmínit **Chartu základních principů evropské advokacie**⁴, tato však nenahrazuje Evropský kodex, nýbrž spolu s ním jde o dva stěžejní dokumenty regulující oblast evropské advokátní etiky. Charta obsahuje seznam deseti základních principů společných jak pro národní, tak mezinárodní pravidla ve vztahu k advokacii. Tyto mají zvýšit porozumění mezi advokáty o důležitosti role advokáta ve společnosti a cíli

nejen na advokáty samotné, ale i na ty, kteří rozhodují, a veřejnost obecně.⁵

Vlastní etické kodexy

S ohledem na obecnost výše uvedených kodexů vytváří řada advokátních kanceláří navíc vlastní etické kodexy závazné jak pro advokáty a advokátní koncipienty, tak pro všechny zaměstnance.

Kodexy přidávají další povinnosti a upřesňují konkrétní situace, ve kterých je třeba se určitým, předem stanoveným způsobem chovat, a příp. jednat. Mívají různou podobu, nejsou vždy kodifikované, nýbrž mohou být obsaženy ve více interních předpisech. ■

Závěrem

Jak je zřejmé, tak oblast advokátní etiky je hojně upravovaná, což deklaruje její důležitost. Etika je bez pochyby hodnotou, na které příslušnost k advokátnímu stavu stojí a která by měla být vždy ctěna, a to nejen při výkonu advokacie, ale i v soukromém životě, pro který platí taktéž požadavek poctivosti, čestnosti a slušnosti. Konečně je třeba si uvědomit, že fungování celého systému nezajistí jen udělování sankcí, nýbrž prevence, spočívající zejména ve výchově budoucích advokátů k dodržování a naplňování etických pravidel. K tomu by mělo přispět školení České advokátní komory, zejména však zvýšená pozornost již v rámci studia na právnických fakultách.

^{1/} Označován jako Kodex chování advokátů Evropské unie.

^{2/} Council of the Bars and Law Societies of the Europe, tzv. CCBE.

^{3/} Čl. 1.3. Evropského kodexu.

^{4/} Charter of Core Principles of The European Legal Profession, která byla přijata na plenárním zasedání CCBE dne 24. listopadu 2006.

^{5/} COUNCIL OF BARS AND LAW SOCIETIES OF EUROPE. Charta základních principů evropské advokacie a Etický kodex advokátů Evropské unie. Belgie, Brusel: Jonathan Goldsmith, 2008.

James D. Ratley

James D. Ratley graduated from the University of Texas at Dallas, with a Bachelor's Degree in Business Administration. In 1971, he joined the Dallas Police Department as a police officer.

Mr. Ratley was assigned to several police department divisions, including vice, child abuse, and internal affairs. He was a member of numerous department task forces that concentrated on major fraud cases.

In 1986, Mr. Ratley left the police department to join Wells & Associates, a forensic accounting practice, where he was in charge of fraud investigations. He handled investigations regarding internal frauds, conflicts of interest, and litigation support. In 1988, he was named Program Director for the Association of Certified Fraud Examiners (ACFE) and oversaw all aspects of the ACFE's training and education programs.

In 2005, Mr. Ratley was awarded the ACFE's Cressey Award, the organization's highest honor. It is bestowed annually for a lifetime of achievement in the detection and deterrence of fraud.

In 2006, Mr. Ratley was named President of the ACFE. In this role, he works to promote the ACFE to the public and other professional organizations and continues to assist in the development of anti-fraud products and services to meet the needs of the ACFE's members. In addition to his executive duties, Mr. Ratley served as a member of the ACFE's faculty, and teaches regularly at workshops and conferences on a variety of fraud-related subjects.

Mr. Ratley was named one of the Top 100 Most Influential People in Accounting by Accounting Today in 2012, 2013, and 2014, with the magazine praising his leadership in a "changing, growing and evolving" accounting landscape. He was also recognized by Internal Auditor as a 2014 Outstanding Contributor for his article, "Become a Better Interviewer," published in the magazine's June 2013 issue, and he was selected as one of Security magazine's Most Influential Security Executives for 2010.

Mr. Ratley served as adjunct professor at the University of Texas, where he taught a master's-level fraud examination course in the McCombs School of Business (Accounting Department). He was also a Visiting Scholar at the University of Nebraska in Lincoln.

Mr. Ratley has been certified as a Master Peace Officer by the Texas Commission on Law Enforcement Standards and Education. He is a member of the Austin Chapter of the ACFE.

Hi James, it is a great pleasure for me to do this remote interview with you today. I am sure that the readers of the Internal Auditor Journal being members of the Czech Institute of Internal Auditors will benefit from it.

Thanks so much for inviting me to speak to your readers, Petr. I'm very grateful for the opportunity to share with members of the Czech Institute of Internal Auditors.

You dedicated your lifetime career to prevention and detection of fraud. You started with Police and then moved to forensic practice. What would be the most important lessons you learnt during your career?

One of the most important lessons I learned during my professional career is actually quite personal in nature. I heard a quote from Abraham Lincoln early in my career, and it has stayed with me ever since. I was having a particularly bad day at the police department where I worked, and I remember sharing a list of my problems to my police captain. He looked at me and told me to think about something U.S. President Lincoln had said: "Most folks are about as happy as they make up their minds to be." That was a lesson to me when I heard it so many years ago, and it continues to be a reminder to me now. I can choose to come into my office with a smile and approach my professional goals with a positive attitude, or I can count down the minutes in the day with a negative outlook. That choice is mine. And, thankfully, because of the lesson I learned from hearing that quote, I consistently choose the first option. I even keep that quote framed on the wall in my office just in case I need a reminder.

We, as internal auditors, should be providing real value and assist the companies in protecting their assets. In your opinion what should be the role of internal auditors in preventing and detecting fraud?

As the third line of defense in fraud risk management, internal auditors play an incredibly important role in preventing and detecting fraud. Their responsibilities for assessing the company's anti-fraud controls and initiatives, informing the fraud risk assessment process, and recommending corrective actions and controls enhancements are vital to combatting fraud within the company. By effectively carrying out these duties, the internal audit team not only helps protect the organization's assets from fraud, they reinforce the overall value of the company's fraud risk management program.

Would you agree that to be able to bring real value to the company we work for it is essential we continue to educate ourselves? The readers may remember that the importance of continuous learning and development was widely discussed with Larry Harrington (Past Chairman of the IIA Board) and published in the previous issue of the Journal.

Absolutely. Continuing to learn is vital to professional success in any field. But it's especially important when it comes to fraud. Criminals are constantly looking for new ways to defraud organizations. They know catching us off guard increases their ability to be successful in their schemes. So as fraud fighters, we must also constantly expand our knowledge base and skillset in order to effectively address these new and evolving threats. I often ask people whether they plan to get 20 years of experience or 1 year of experience 20 times—the difference lies in how much they challenge themselves to learn and grow. I can tell you which type of person I'd prefer to hire, as well as which one will be more effective at fighting fraud.

Today however there are so many sources of information that one can feel overwhelmed with and start being resistant to new information. What would you recommend that is the best source of information for internal auditors about key and emerging risks of fraud in general and within particular industries or processes?

There are a few must-reads that I highly recommend to those looking to ensure they have the most relevant fraud trends. In particular, the ACFE's 2016 *Report to the Nations on Occupational Fraud and Abuse* is a global fraud study that provides statistical information about occupational fraud risks based on industry, geographical region, organizational department, and many other factors. Additionally, both the IIA and the ACFE provide numerous anti-fraud resources that cater to the different needs and interests of professionals. From podcasts and videos to email newsletters and printed magazines, we have worked very hard at the ACFE to give our members and readers options to stay up-to-date in a fast-paced world that is growing more and more reliant on technology. I would suggest trying out different types of information sources to see what is best and easiest for you and your schedule. For me, I love to listen to podcasts and watch videos. I also regularly check in with different social media outlets, like the ACFE's Twitter page, to read the latest commentary and find breaking fraud news.

Fraudsters seem to be always one step ahead. Is this situation something we have to get used to or can and should we keep up with the speed of risk? If yes, how to do it? Would you agree that proactivity is key here?

With how fast technology is evolving and the amount of data is growing, trying to keep up with the fraudsters can be overwhelming at times. But I don't think being one step behind is something we can or should allow ourselves to get used to. It goes back to your earlier question about continuing to educate ourselves. If we are complacent and just keep doing our jobs the same way we always have, the fraudsters will have us beat. It's on us to keep learning and anticipating how they'll try to defraud us next, and to look for ways to use those technological advances and harness big data to stop them in their tracks. So yes, being proactive is an absolute must. The fact is that all organizations—in every industry, in every country—will experience fraud. It's not a matter of if; it's a matter of when and how. And it's those organizations that stick with a reactive approach—those that do not have adequate anti-fraud programs in place—that stand to lose the most. Fraudsters aren't going to stop looking for new ways to steal, so being proactive is the only way for companies to ensure they aren't an easy target.

I know that every company is different but based on your knowledge and experience what would be top 5 prevention and top 5 detection controls or mechanisms you would suggest every company implements to fight the risk of fraud?

You have to start with an ethical corporate culture. Without that, any other controls or mechanisms will fall short. But the other top initiatives in the fight against fraud, if I had to choose, would be: a whistleblower reporting mechanism, anti-fraud training for all employees that speaks to the organization's specific risks and expectations, an effective internal audit team, and proactive data analytics. When effectively used together, these initiatives prevent fraud by fostering an environment where fraud is seen as unacceptable, deter fraud by creating the perception that any attempted fraud will be detected, and provide the means to uncover any actual fraud efficiently.

What an internal auditor should do when he suspects fraud? I assume they should not be investigating the suspicion themselves and experienced fraud investigators should be involved.

That's a great question. Conducting a fraud investigation should always be left to the experts. More and more, organizations are creating in-house teams of Certified Fraud Examiners (CFEs) and other experts who are specifically tasked with investigating any suspected fraud. In these organizations, the internal audit team should work with the investigation team, as well as the company's in-house legal counsel, to address any suspected instances of fraud. However, in some organizations, the internal audit charter provides the audit team with the responsibility for any fraud investigations; when this is the case, the team should include CFEs and individuals with fraud investigation expertise. So it definitely varies by organization.

Do you think we as internal auditors should become members of ACFE (Association of Certified Fraud Examiners) and get CFE (Certified Fraud Examiner) certification? What would be the benefit for us and for the companies we work for?

The goal of the ACFE today remains what it was when it was first created: to support anti-fraud professionals in detecting, deterring, and investigating fraud. ACFE members represent a global community of individuals from the private and public sectors and from organizations of all sizes. They range in responsibilities from entry-level fraud investigators to top-level executives, from accountants and law enforcement members to IT and risk management professionals. What brings them all together is the shared goal of preventing and detecting fraud.

Our membership already includes many internal auditors. In fact, I have heard that the combination of the CIA and CFE credentials is extremely sought after by managers hiring for internal audit positions. And because internal auditors are such an important part of the fight against fraud, ACFE membership provides them with many benefits—such as access to anti-fraud resources like podcasts, e-newsletters, and industry reports—that help them become more effective fraud fighters and further their careers. I think one of the biggest benefits of joining the ACFE is one that I personally find invaluable: the ability to network with a community of anti-fraud professionals from all over the world. Through local chapters, training events, and social media, ACFE members are able to connect to share insights, challenges, tips,

and successes that assist them in their fight against fraud.

What would be your final message to the members of the Czech Institute of Internal Auditors?

As internal auditors, you are uniquely positioned to help prevent, detect, and deter fraud. Remain vigilant and aware as you perform your duties. Be an ethical beacon that sets the tone that fraud will not be tolerated. Keep educating yourself on emerging schemes and how to combat them. Fraud is a universal risk, but if we work together, we can win the fight against it.

James, on behalf of all the members of the Czech Institute of Internal Auditors, I would like to thank you for your time today. It was a great pleasure to learn from you! I hope we can meet you at the Czech Institute of Internal Auditors sometimes in the future.

Petr, it was my pleasure. Thanks so much for inviting me to share with your audience. If I or the ACFE can be of any assistance to the members of the Czech Institute of Internal Auditors, drop me an email or give me a call. ■

Interview with James D. Ratley was performed by Petr Hadrava, Member of the ČIIA Board

Kdo je certifikovaný vyšetřovatel podvodů a jak se jím stát?

Pobočka Asociace certifikovaných vyšetřovatelů podvodů pro Českou republiku

Ing. Pavla Hladká, MBA, LL.M., CFE

Pavla Hladká je předsedkyní a spoluzakladatelkou české pobočky ACFE. Současně působí jako Executive Director oddělení Vyšetřování podvodů a řešení sporů společnosti EY na Slovensku. Má více než 17 let zkušeností s poskytováním auditorských a forenzních služeb široké škále klientů, zejména z korporátní sféry, ale i institucím veřejného sektoru.

Ing. Daniel Bican, FCCA, CIA, CFE, CAMS

Daniel Bican je místopředsedou české pobočky ACFE. Zároveň je Partnerem oddělení Vyšetřování podvodů a řešení sporů společnosti EY zodpovědným za region střední a jihovýchodní Evropy. Má bezmála 20 let zkušeností s poskytováním auditorských a forenzních služeb široké škále klientů. Specializuje se na poskytování forenzního poradenství, pomoc při vyšetřování podvodů a na zavádění preventivních programů k zabránění podvodům v nadnárodních společnostech v celé řadě odvětví.

Osvědčení Certifikovaný vyšetřovatel podvodů (*Certified Fraud Examiner, CFE*) uděluje Association of Certified Fraud Examiners (*ACFE*), která byla založena v roce 1988 se sídlem v Austinu ve státě Texas v USA.

ACFE je největší světovou organizací zabývající se bojem proti podvodům a předním poskytovatelem kontinuálního vzdělávání v této oblasti. Společně s více než 85 000 členy ACFE významně přispívá k boji proti firemním podvodům po celém světě a upevňuje důvěru veřejnosti v poctivost a objektivitu v rámci této profese. Příští rok oslaví ACFE 30. výročí svého založení.

Certifikovaní vyšetřovatelé podvodů pocházejí z různých profesí, mimo jiné auditorů, účetních, finančních odborníků, policejních vyšetřovatelů, specialistů na bezpečnost a prevenci škod, IT expertů, advokátů, pedagogů a kriminologů. Rolí vyšetřovatelů je prověřovat různé formy firemních podvodů a korupce, shromažďovat důkazy, zaznamenávat výpovědi a zdokumentovat zjištění v závěrečných zprávách. Věnují se však i odhalování podvodů a zavádění preventivních opatření proti podvodným praktikám. Pracují v mnoha významných společnostech, finančních institucích, státních orgánech, poradenských firmách a organizacích poskytujících forenzní služby.

Posláním ACFE je přispět ke snížení výskytu firemních podvodů a hospodářské kriminality a pomáhat svým členům při jejich odhalování a obraně proti nim.

K naplnění svého poslání ACFE:

- poskytuje vyšetřovatelům podvodů odbornou kvalifikaci prostřednictvím zkoušky CFE (Certified Fraud Examiner),
- stanovila náročné požadavky pro udělení osvědčení CFE, včetně prokazování způsobilosti formou povinného průběžného odborného vzdělávání,
- vyžaduje, aby certifikovaní vyšetřovatelé podvodů dodržovali přísný etický a profesní kodex,
- slouží jako mezinárodní zástupce certifikovaných vyšetřovatelů podvodů ve vztahu k obchodním, vládním a akademickým institucím,
- uplatňuje svou vůdčí roli tak, aby upevňovala důvěru veřejnosti v poctivost, objektivitu a profesionalitu certifikovaných vyšetřovatelů podvodů.

Centrála ACFE zastřešuje 210 lokálních poboček po celém světě. Certifikovaní vyšetřovatelé ve více než 180 zemích na šesti kontinentech prošetřili více než 4 miliony případů podezření na podvod v občanskoprávní i trestněprávní oblasti.

„V praxi se často setkáváme s podvody páchanými společně externími a interními pachateli.“

Cílem ACFE je plnění tři základních funkcí:

1. Informovat

ACFE potvrzuje svou zasvěcenost profesi vyšetřovatele podvodů tím, že specialistům na celém světě poskytuje možnosti aktuálního i průběžného vzdělávání a zdroje světové úrovně. Ať už jde o zkušené pracovníky v oblasti boje proti podvodům, nováčky v tomto oboru, nebo firemní manažery, kteří potřebují být informováni o řešení rizik spojených s podvody a korupcí, každý člen může využívat zdroje informací a nástroje ACFE. Pomocí široké škály školicích instrumentů vytvořených ACFE má každý možnost zvyšovat své povědomí o boji proti podvodům, rozvíjet nové dovednosti a rozšiřovat své stávající vědomosti v problematice podvodů.

2. Podporovat

ACFE nabízí svým členům možnost odborné certifikace CFE, díky níž mohou dále zlepšovat své schopnosti a zaujmout přední postavení mezi profesionály zabývajícími se bojem proti podvodům. Protože cesta k certifikaci může být náročná, ACFE v Texasu má připraven speciální tým pro své členy, který na této cestě poskytuje zájemcům pomoc a podporu. Praktická řešení nabízí nejen těm, kdo se již bojem proti podvodům zabývají, ale i těm, kteří se na tuto dráhu teprve chystají.

3. Sdružovat

ACFE zprostředkovává profesní kontakty mezi odborníky na boj proti podvodům a jejich kolegy v místním a globálním měřítku. Díky nabídce různých příležitostí pro navazování kontaktů, jako jsou semináře, konference, online diskuzní fóra, e-newslettery, akce pořádané místní pobočkou a další, mohou členové ACFE okamžitě sdílet své nápady a myšlenky s ostatními specialisty na boj proti podvodům kdekoli na světě a diskutovat právě aktuální témata.

Česká pobočka ACFE

Pobočka ACFE pro Českou republiku byla založena jako nezisková organizace v červenci 2009 a v současnosti má 85 členů, z nich je téměř 50 držitelů osvědčení CFE. Pořádá semináře s tematikou boje proti podvodům pro své členy i veřejnost. Pobočku v České republice spravují členové prostřednictvím voleného výboru, složeného z dobrovolníků, kteří věnují svůj čas a úsilí na zvyšování povědomí profese vyšetřovatelů podvodů a sdružování specialistů působících v této oblasti.

Česká pobočka se zaměřuje primárně na organizování přednášek a seminářů průběžného odborného vzdělávání s cílem navazovat a udržovat profesní kontakty a sdílet zkušenosti a znalosti v oboru. Pořádané semináře zprostředkovávají účastníkům znalosti, forenzní techniky a postupy, včetně příkladů z praxe v různých oblastech. V rámci seminářů jsme se věnovali například těmto tématům:

- Prevence podvodů
- Zásady a postupy vyšetřování podvodů
- Podvody ve finančních institucích
- Interní podvody a role auditora
- Protikorupční legislativa FCPA a UK Bribery Act
- Techniky vedení forenzních rozhovorů
- Podvody v oblasti nákupu a zadávání zakázek
- Zákon o veřejných zakázkách
- Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob
- Podvody v telekomunikačním sektoru
- E-Fraud: Prevence a odhalování podvodů páchaných s využitím IT
- Kyberkriminalita – její prevence, odhalování a vyšetřování

Jak se stát CFE?

Forenzní vyšetřovatelé a další odborníci zabývající se zaváděním preventivních opatření proti podvodům a vyšetřováním podvodného/neetického jednání mají možnost získat odbornou certifikaci a stát se Certifikovaným vyšetřovatelem podvodů (CFE).

Základní podmínkou před složením zkoušky CFE je členství v ACFE formou tzv. „associate membership“. Člen ACFE může využívat řadu dalších výhod, které mu mohou pomoci v jeho profesním a kariéřním rozvoji – např. přístup k informacím a nástrojům určeným pouze pro členy nebo slevy na řadu produktů ACFE. Členem se může stát každý, kdo splní kvalifikační předpoklady a profesně se věnuje (nebo má zájem se zabývat) prevencí, odhalování a vyšetřování podvodů.

Pro získání osvědčení CFE musí zájemce splňovat následující požadavky:

- 1. vzdělání:** minimálně bakalářský titul (Bachelor's degree) z jakékoli vzdělávací instituce, který však může být nahrazen praxí v oblasti s protipodvodným zaměřením – 2 roky praxe za každý rok studia, tj. 3leté studium může být nahrazeno praxí v oboru v délce 6 let,
- 2. profesní požadavky:** minimálně 2 roky praxe přímo z odhalování a vyšetřování podvodů nebo oborů souvisejících.

Uznávanými souvisejícími obory jsou:

- účetnictví a audit (např. interní auditor, statutární auditor, účetní)
- kriminologie a sociologie
- vyšetřování podvodů
- bezpečnost a prevence škod
- právo (např. státní zástupci, advokáti)

Pokud zájemce o CFE nesplňuje požadavek dle bodu 2, stále má možnost přihlásit se ke složení zkoušky v případě, že jeho profesní působení je „nepřímo“ spojeno s protipodvodnou činností. V takovém případě je nutné do přihlášky uvést popis současné pracovní činnosti a tento požadavek bude posouzen studijním oddělením ACFE individuálně. Za splnění uvedených předpokladů budou uchazeči přiděleny odpovídající body (minimální požadavek 50 bodů). Každý zájemce má možnost si na oficiálních stránkách ACFE (www.acfe.com) udělat předběžný výpočet bodů a zjistit, zda požadavky splňuje.

Zkouška se skládá online v anglickém jazyce a obsahuje čtyři testy po 125 otázkách z každé z následujících oblastí:

- Finanční transakce a podvodná schémata
- Právo
- Techniky a metody vyšetřování
- Prevence a detekce podvodů

Po složení zkoušky se každý certifikovaný vyšetřovatel musí dále průběžně vzdělávat, aby byl stále informován o nových metodách a technikách vyšetřování i případech a způsobech páchaní podvodů, a tím držel krok s pachateli podvodného jednání, kteří při své činnosti využívají stále sofistikovanější postupy a metody.

„Obecně platí, že žádná organizace ani jednotlivec není vůči podvodu imunní.“

V České republice požadavek na složení zkoušky CFE neexistuje, ale existují profese, kde osvědčení CFE je výhodou při přijímacím pohovoru, případně složení této zkoušky je požadováno pro určité pracovní pozice. Jedná se zejména o členy forenzních týmů větších poradenských firem, členy vyšetřovacích týmů významných finančních institucí, ale i interní auditory velkých korporací, jejichž náplní je i interní vyšetřování podvodů. Získání osvědčení CFE nutně neznamená, že jeho držitel je lepším vyšetřovatelem než jeho kolega bez certifikace. Osvědčení CFE však poskytuje předpoklad, že si jeho držitel osvojil teoretické znalosti v této problematice, nastudoval různá podvodná schémata a varovné signály („red flags“), vyšetřovací techniky a postupy, které může při vyšetřování uplatňovat. U vyšetřování podvodů je vždy důležitá praxe a vlastní zkušenosti, které vyšetřovatel využívá při dalších šetřeních. Členové ACFE a držitelé osvědčení CFE jsou povinni se řídit etickým kodexem ACFE, který ukládá, že budou při své činnosti postupovat odborně, s řádnou péčí a v souladu s právními předpisy. Při porušení kodexu jim hrozí disciplinární řízení a odebrání certifikátu.

Zvyšuje se zájem o forenzní služby?

Jaký je vývoj na českém trhu?

V posledních letech zaznamenáváme zvýšenou poptávku po forenzních službách, a to v oblasti prevence, odhalování i vyšetřování podvodů. Také se zvyšuje zájem státní správy a veřejného sektoru, na které je vyvíjen stále vyšší tlak na hospodárné vynakládání prostředků. Vyšetřování podvodů i zavedení preventivních opatření mohou přinést významné úspory ve výdajích prověřované firmy nebo instituce.

Naše forenzní týmy, ve kterých oba profesně působíme, řešily četné případy, kdy se vedoucí oddělení a zástupci top managementu firem, ve snaze dosáhnout stanovených cílů a splnit finanční ukazatele, uchýlili k podvodným praktikám. Nejčastěji ve formě „kreativního účetnictví“ a zkraslování finančních výkazů s cílem vykázat lepší než skutečné výsledky hospodaření, nedovolených úprav na straně výnosů i nákladů, případně i v oblasti cash-flow. Důvodem byla potřeba „vylepšit“ finanční výkazy nebo jiný druh reportingu, předkládané mateřské společnosti, bankám, věřitelům a dalším uživatelům účetní závěrky. Podvody jsou však páchany i „řadovými“ zaměstnanci, kteří mohou mít různé motivy a různé metody jak poškodit zaměstnavatele (zpronevěra, krádeže, vyvádění peněžních prostředků, koluze s dodavateli/odběrateli, schvalování/účtování fiktivních faktur atd.). K podvodnému jednání mohou být zaměstnanci motivováni touhou se obohatit a zlepšit si svůj životní standard, splatit půjčky, pomstít se zaměstnavateli/nadřízenému, snahou překonat systém nebo jen využít příležitosti. Mohou však být donuceni i vnějšími okolnostmi, např. zhoršenou finanční situací z důvodu ztráty zaměstnání partnera. V takovém případě může dosud vždy čestně jednající zaměstnanec spáchat podvod.

Časté je i vyšetřování externích podvodů páchaných např. dodavateli materiálu a služeb, zákazníky nebo agenty formou neoprávněné vyšší/nížší fakturace nebo vyplacené provize, dvojí fakturace za tutéž dodávku, falšování množství nebo kvality zboží, nabízení úplatků za protislužbu.

V praxi se nezdávka setkáváme se společnými podvody externích a interních pachatelů, kdy je zaměstnanci nabídnut úplatek nebo „provize“ v očekávání nějaké protislužby, například snížení prodejní nebo zvýšení nákupní ceny zboží nebo služeb, uzavření pro zaměstnavatele nevýhodné smlouvy, schválení nebo zaúčtování fiktivních faktur a další.

Rozhodující je, zda zaměstnanci mají příležitost podvod spáchat. Pokud jsou náležitě motivováni, mohou najít způsob jak obejít interní kontroly nebo využít slabé místo systému. Čím efektivnější jsou preventivní opatření ve firmě, tím se snižuje riziko výskytu interních podvodů. Platí to však i naopak.

Společnosti by proto měly posílit své kontrolní mechanismy zaměřené na odhalování podvodů a měly by zajistit proškolení svých zaměstnanců proti podvodům. Důležité je zavedení anonymních oznamovacích linek („whistleblowing hotlines“), které umožní včas zachytit možné podvodné jednání. Podezření na podvod musí být odborně forenzně prošetřeno. V případě odhalení podvodu musí společnost učinit patřičné kroky a zavést nápravná opatření, aby se vzniklé škody dále neprohlubovaly.

Obecně platí, že žádná organizace ani jednotlivec není vůči podvodu imunní. Pokud se někdo domnívá, že se ho podvod netýká a nemůže ho poškodit, zvyšuje tak riziko, že právě jeho firma nebo organizace bude podvodným jednáním ohrožena. Prostředky vynaložené na prevenci podvodů budou vždy nižší než prostředky, které firma bude muset vynaložit v případě zjištění podvodu. Kromě škod, které podvodníci společnosti způsobí svým úmyslným jednáním, musí společnost vynaložit další prostředky na prošetření těchto případů, a následně se stejně většinou rozhodne pro zavedení preventivních opatření, aby se riziko opětovného páchaní podvodů minimalizovalo. ■

„Rozhodující je, zda zaměstnanci mají příležitost podvod spáchat.“

ANTI FRAUD AKADEMIE

V květnu a červnu jsme pro vás přichystali novinku ve vzdělávání. Očekávaný i poptávaný dlouhodobý kurz zaměřený na oblast odhalování a vyšetřování podvodného jednání. V České republice se jedná o unikátní projekt, jehož odbornými garanty jsou Martin Wrlík a Tomáš Hořejší z MONETY Money bank.

Ing. Tomáš Hořejší, CFE

Martine, Tomáši, věřím, že Anti-fraud Akademie by mohla interní auditory zaujmout. V čem přesně? Co je jejím cílem?

Riziko podvodného jednání je součástí každé organizace. Znalost těchto rizik, způsobů jejich řízení interními auditory by měla být součástí povinné výbavy dobrého auditora. V kontextu dnešní dynamické doby je potřeba, aby znalosti byly detailní a vycházely ze současné praxe moderního pojetí fraud risk managementu.

Ing. Martin Wrlík, CIA

Neméně důležitým prvkem je i požadavek mezinárodního standardu 1210 Odbornost (1210.A2 Interní auditoři musí mít dostatečné znalosti, aby mohli ohodnotit riziko podvodu a způsob, jakým je toto riziko řízeno v rámci společnosti). Do budoucna bychom rádi vytvořili platformu odborníků (auditorů) a fraud risk expertů, kteří se budou pravidelně scházet a diskutovat aktuální hrozby podvodného jednání a jejich možné řešení.

Velmi si proto ceníme přístupu ČIIA, protože věříme, že taková platforma tu chybí a je potřeba.

Je Anti-fraud Akademie pouze pro interní auditory?

Určitě ne. Když jsme dávali program Anti-fraud Akademie dohromady, pracovali jsme od počátku s myšlenkou, že by se mělo jednat o platformu, která nebude zahrnovat jen interní auditory, kteří se dle našich zkušeností ne vždy podílejí na detekci či vyšetřování podvodného jednání. Tento vzdělávací program je tedy určen i pro experty, jejichž posláním v dané organizaci je přímo výkon činností spojených s prevencí, detekcí, investigací různých forem podvodného jednání. Rovněž si dovedu představit, že program bude užitečný i pro zástupce firem/organizací, kteří anti-fraud program ve svých firmách teprve budují, resp. hodlají budovat. Anti-fraud Akademie totiž poskytne základní návod, jak ve firmě nastavit efektivní nástroje k řízení rizika podvodů.

ANTI FRAUD AKADEMIE – program

	TÉMA	LEKTOR
I. BLOK	Strategie a Program řízení rizika podvodů	Martin Wrlik , MONETA Money Bank
	Fraud Strategie a Program v praxi	Martin Háček , MONETA Money Bank
	Prevence a Detekce podvodů	Jaromír Kaděra , Provident Financial
	Šetření podvodů – právní aspekty a následné akce	Tomáš Hořejší , MONETA Money Bank
	Nejčastější typy podvodů a jejich prevence, detekce a šetření – praktické příklady z praxe + odhad budoucího vývoje ve finanční instituci	
	Nejčastější typy podvodů a jejich prevence, detekce a šetření – praktické příklady z praxe + odhad budoucího vývoje ve výrobním potravinářském podniku	Jaroslav Jursa , Pilsner Urquell
	Nejčastější typy podvodů a jejich prevence, detekce a šetření – praktické příklady z praxe + odhad budoucího vývoje v průmyslovém podniku	Jiří Liška , Doosan
Podvody a jejich prevence, detekce a šetření z pohledu veřejné správy a fondů EU	František Beckert , Ministerstvo financí	
	TÉMA	LEKTOR
II. BLOK	Auditují Proces řízení rizika podvodů / Pracuji v útvaru řízení rizika podvodů a jsem auditovaný	Martin Wrlik / Ivo Středa , MONETA Money Bank
	Zajímavosti ze světa podvodů organizací zabývajících se problematikou podvodů/korupce	Pavla Hladká / Daniel Bican , ACFE Česká republika
	Pojistné podvody	David Ondráčka , Transparency International – Česká republika, o.p.s.
	Odhalovanie a vyšetrovanie sofistikovanej finančnej kriminality	Branislav Kozmer , Allianz
	Forenzní datová analýza v praxi – ukázky na živých datech	Ján Lalka , Surveillance Filip Volavka , Surveillance

Čím se chceme odlišit od konkurenčních projektů?

Jako hlavní přínos vidíme fakt, že na tomto projektu se bude podílet řada expertů zabývajících se řízením rizika podvodů v různých sektorech podnikatelského i nepodnikatelského prostředí. Společně s ČIIA se nám povedlo úspěšně oslovit řadu expertů, kteří poskytnou účastníkům Anti-fraud Akademie obrázek o tom, jaké aktuální trendy podvodných jednání trápí např. finanční sektor, pojišťovnictví, výrobní podnik, státní instituce zabývajících se problematikou fondů EU. V neposlední řadě bude velmi zajímavou oblastí i pohled expertů, kteří sami podnikají v oblasti odhalování a vyšetřování podvodného jednání. S účastníky Anti-fraud Akademie chceme pracovat „interaktivně“, tedy pojmut jednotlivé oblasti programu do určité míry jako workshop zaměřený na vzájemnou diskuzi o tom, co se nám v praxi osvědčilo a co nikoli. Nepřišli jsme nikoho poučovat, rádi bychom sdíleli aktuální problémy ze své praxe a vyvolali v rámci akademie odbornou diskuzi.

Jak bude vypadat výuka?

Zajímavě. :-) Díky praktickému náboji bychom rádi využili své poznatky z praxe a vtáhli účastníky

do problematiky řešení aktuálních trendů podvodného jednání. Auditorská komunita si prohloubí svoji schopnost vidět procesy fraud risk managementu očima lidí, kteří za něj zodpovídají. Hodiny budou tedy interaktivní, plné případů z praxe a zajímavých praktických úkolů.

Když Anti-fraud Akademii absolvuji, budu moci spáchat nějaký ten podvod, aniž by mě někdo odhalil? :-)

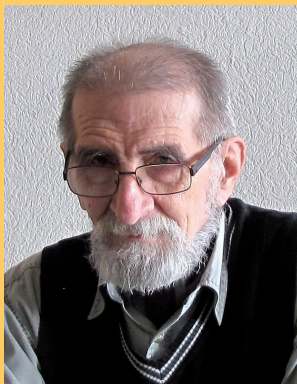
:-) Takovou kvalifikaci nemůžeme absolventům programu zaručit. :-) Nepředpokládáme, že by se účastníci rekrutovali z kriminálního prostředí, a věříme, že podtitulek k Anti-fraud Akademii „aneb podvody nás živí“ nebude matoucí. :-) Teď vážně – i když se budeme snažit být maximálně otevření v popisech případů konkrétních podvodných jednání a nastavení procesů, jak takové jednání preventovat, resp. včas detekovat, nelze od programu očekávat, že by daný expert v detailu popsal, v čem je jeho organizace zranitelná. Osobně věříme přísloví o „pomalu se točících kolech spravedlnosti“, tedy bychom nikomu páchání jakékoli formy této činnosti ani nedoporučovali. ■

Rozhovor vedl Daniel Häusler, ředitel kanceláře ČIIA

PODVOODY

jsou vážnou újmou nejen pro bezprostředně poškozené

říká PhDr. Václav Peřich,
člen Čestného prezidia ČIIA
od roku 1996

„Příliš mnoho manažerů a odborníků si je takřka jisto, že prostředky trestního práva jsou postižitelné jen velmi výjimečně.“

Jedním z mnoha paradoxů doby, v níž žijeme, je vztah mezi základními předpoklady chodu tak složité společnosti a neustálým narušováním či podkopáváním těchto základů. Téměř všechny vymoženosti, díky kterým si užíváme výhod života v pospolitosti, mohou existovat jen proto, že se lidé naučili nezajišťovat si všechno každý sám, nýbrž v kooperaci. Vrstevnatě a košatě členitá dělba práce, zajišťování vnější i vnitřní bezpečnosti, hospodářské i správní systémy, to vše je podmíněno vzájemně vstřícným postojem všech činitelů a určitým stupněm vzájemné důvěry. Jak ve svých přednáškách hezky popisuje prof. Jan Sokol – kdyby zákazník plný nedůvěry nechtěl dát z ruky příslušný peníz – a pekař zase housku, všechno by se mohlo zablokovat. Bohužel se však vždy také vyskytovali lidé, kteří vstřícnosti potřebné pro hladkou směnu začali zneužívat – v popisované situaci například podvádějící „zákazník“ upustí do pekařovy ruky oblázek, popadne housku a rychle zmizí. Takové jednání ovzduší ani prosperitě pospolitosti rozhodně neprospívá. Už i prastaré společnosti se pokusům o zneužívání dosažených forem součinnosti musely bránit. Vytvářely si nástroje pro vnější vynucování řádného chodu věcí (soudy, zákoníky, postihy), zároveň si však pěstovaly také způsoby, jak zvyky, obyčeje a pravidla vzájemného jednání předávat z generace na generaci (Chamurappi, Hippokratova přísaha, Etika Nikomachova, Starý zákon, Seneca). Vzдорovat vnějším i vnitřním destrukčním tlakům dokázaly tyto civilizace jen díky kombinaci obou takových snah – *postihováním zevně dokazatelného nežádoucího jednání* na straně jedné a *osobní výchovou k osvojování zásad náležitého chování* na straně druhé. Schopnost vzдорovat destrukci také zároveň s sebou nesla další plody výsledků tvořivé součinnosti – rozvoj řemesel, výměnného obchodu, pěstování plodin a využívání přírodních zdrojů.

Co je však poměrně dobře pozorovatelné na příkladech z minulosti, není tak zřetelně patrné ve složitých projevech dynamiky současné společnosti. Čerchmant aby se vyznal ve všech těch **postpravdách a alternativních faktech**, které znepřehledňují orientaci v mnoha situacích hospodářského, veřejného i společenského života. Zdědili jsme sice v nějaké podobě jak systém vnějšího vymáhání řádného chodu věcí (právo a justice), tak víceustupňovou soustavu věcného

„Ve vnějším vynucování práva se vytrácí výchovná účinnost soudních rozhodnutí.“

i výchovného vzdělávání (poznávací, pracovní i kooperační kompetence), zdá se však, že už nám nefungují tak hladce jako generacím předchozím.

Ve vnějším vynucování práva se vytrácí výchovná účinnost soudních rozhodnutí pro časový odstup mezi sporným jednáním a rozsudkem, a také kvůli tomu, že rozhodování „ve skutkové podstatě“ stále více ustupuje procesním figlům. O to důležitější je však teď to druhé – předávání zvyků, obyčejů a pravidel posilujících hladinu důvěry ve společnost. Téměř každá profese, společnost, vzdělávací či správní instituce má svůj etický kodex, avšak jen nepatrný zlomek z nich je skutečně zaveden a provozován v rámci vžitých organizačních kultur. Obávám se, že právě ztráta povědomí o nenahraditelnosti **správného jednání** v lidské součinnosti stojí za oněmi jevy, kterým se v souhrnu také říká **morální hazard**. Příliš mnoho manažerů a odborníků si je takřka jisto, že prostředky trestního práva jsou postižitelní jen velmi výjimečně („úmysl mi nedokážete“) a požadavky etického kodexu jsou právně nevyhmatelné.

Měli bychom si však stále připomínat, že zásady **správného jednání** mají fungovat daleko spíše jako kompas pro lodivoda než jako úzký koridor vymezený nepřekročitelnými zábranami. Základní zásady (principy) profese interního auditu mají povahu něčeho, o čem víme, že by se pospolitost bez toho stávala zranitelnou. Jsou to hodnoty, k jakým se hlásíme naprosto podstatně a nechceme připustit žádné jejich relativizování. A stojí za to také připomínat, že tyto základní principy mají zcela obecnou povahu a měli by se jich držet hlavně naši klienti mezi manažery. Rizika, na něž máme upozorňovat, jsou sice riziky rozpoznávanými v agendách našich organizací, musí však být zřejmé, že jejich expozicí vždy trpí také celá pospolitost. Obětí každého podvodníka je tak samozřejmě nejen bezprostřední poškozený, nýbrž společnost jako celek.

■ **Zdeňka Zronková**
SPÚ
vedoucí oddělení auditu výkonu

1. Zpracovával Interní protikorupční program a v současné době Etický kodex.
2. Spíše se jedná o porušení rozpočtové kázně, nedodržení některých zákonů.
3. Konkretizace případů, podvodného jednání, pravidelné upozorňování na možné podvodné jednání, odstraňující případy.

■ **Jan Mička**
Expobank CZ
Interní auditor senior

1. Participace na vyšetřování interních fraudů společně s Oddělením Operačních rizik, legal. IA se spolupodílí na formulaci nápravných opatření formou připomínek (lesson learned) a následně provádí tracking issues a verifikaci implementace nápravných opatření.
2. Interní fraud.
3. Důsledný výběr zaměstnanců – fungující HR. Vzdělávání zaměstnanců, a zájem managementu – KOMUNIKACE S LIDMI: leader vs manager. Fungující first level control. Dobře nastavené procesy. IT nastavení systémů.

■ **Michal Macourek**
Zoologická zahrada hl. m. Prahy
interní auditor

1. Ačkoli je dle mého názoru primární odpovědnost za předcházení a odhalování podvodů na bedrech řídicích pracovníků. Útvar interního auditu je v našich podmínkách do sféry předcházení a odhalování podvodů začleněn především prostřednictvím výkonu auditů systémů a operací, jejichž přínos je odlišný. Audit systémů považuji za klíčový nástroj podporující předcházení podvodům postupným odhalováním nedostatků řídicího a kontrolního systému, sledováním realizace opatření k nápravě (tj. neustálou precizací systému) a dialogem s vrcholovým managementem.

Prostřednictvím auditů operací zajišťuje útvar interního auditu v našich podmínkách významnou podporu při odhalování případných podvodů. Ověřováním legality a správnosti realizovaných projektů a operací interní auditor identifikuje varovné signály a po posouzení všech okolností navrhuje další opatření, jejichž realizaci opět monitoruje a komunikuje.

2. Ve své dosavadní profesní praxi, která se netýká mého působení u stávajícího zaměstnavatele, jsem se setkal především s dotačními podvody, nebo lépe pokusy o podvod, které byly odhaleny a stav dotčených projektů uveden na pravou míru. Jednalo se zejména o zamlčování či uvádění nepravdivých a zkreslených údajů v žádostech o uvolnění dotačních prostředků či kreativní počinání zadavatelů při zadávání veřejných zakázek. Velkého prostoru bylo využíváno např. v oblastech vykazování zemních prací a ukládání vytěženého materiálu na skládkách.

Úsměvnou kategorií triků pak je třeba zkreslování údajů ve výkazech pracovních cest :-).
3. Již zřízení útvaru interního auditu v organizaci, kde se nejedná o zákonnou povinnost, je signálem shora o netoleranci podvodů. Za nejúčinnější nástroje prevence v této oblasti považuji následující: Neustálé budování a komunikace podnikové kultury, a to nejen dovnitř, ale také vně organizace směrem k jejím partnerům. Minimalizace příležitosti k podvodnému jednání vhodným rozdělením odpovědností a kompetencí v jednotlivých fázích operací.

■ **Hanuš Volf**
DPD CZ
Compliance Manager

1. Hodnocení rizika fraudů je standardní součástí interních auditů, a to samozřejmě především v oblastech „sales to cash“, „purchasing“ a „delivery“. Pokud by byly odhaleny příznaky, že dochází k páchání podvodů, šetření by rovněž náleželo internímu auditu, ale

Anketa Etika a p

1) Jakým způsobem je váš útvar interního auditu zapojen do řešení problematiky etiky a podvodů v organizaci?

2) S jakými kategoriemi podvodů se nejčastěji setkáváte ve své praxi?

3) V čem vidíte nejúčinnější prevenci podvodů?

zpravidla mimo běžné auditní mise. Při auditní činnosti se rovněž přihlíží k tomu, zda aktivity ve firmě probíhají v souladu s platným Etickým kodexem DPD CZ.
2. Občas čelíme nepoctivému plnění ze strany subdodavatelů. Vážným nebezpečím v naší branži jsou pokusy o podvod při doručování.
3. Jedinou prevencí je silný vnitřní kontrolní systém s vzájemně nezávislými prvky a důslednost v každodenní činnosti.

■ **Zdeněk Jaroš**
Ministerstvo zemědělství
ředitel odboru auditu a supervize

1. Zmíněná problematika je řešena v rámci auditní i kontrolní činnosti odboru, řešení stížností a podnětů a dále mimo jiné i díky plnění funkce Lokálního kontaktního bodu AFCOS.
2. Nejčastěji se setkáváme s podvody v rámci ověřování a následného šetření nastavení systému administrace dotací či schvalování projektů v rámci evropských dotací, a to ať již

v rámci procesu podávání žádostí, plnění podmínek, či v rámci udržitelnosti pořízeného majetku.
3. Vedle osvěty, školení apod., např. i v určité medializaci těch, co záměrně a vědomě podvod spáchali, včetně jejich postihu.

■ **Ludmila Jiráňová**
ČHMÚ
vedoucí interního auditu a kontroly

1. Útvar interního auditu v ČHMÚ postupuje podle plánu IA a prověřuje pravidelně problematiku etiky a podvodů v organizaci, které bylo nastaveno vedením ČHMÚ. Dle pokynu ředitele ČHMÚ jsou tyto oblasti prověřovány i namátkově.
2. S podvody se běžně nesetkávám. Před pěti lety jsme takový problém řešili a týkal se státního majetku a poskytování služeb.
3. PREVENCI VIDÍM HLAVNĚ V LIDECH, kteří jsou nastaveni k dodržování pravidel, předpisů = zákonů. Do svého týmu jsem dávala přednost sportovcům, třeba i šachistům, protože zde je větší pravděpodobnost pracovat – HRÁT FÉR.

Podvody

dy; as a t
aud (frâd)

g, deceit

■ **Miroslav Leixner**
Ministerstvo kultury
ředitel odboru interního auditu
a kontroly

1. V rámci střednědobého a ročního plánování činnosti útvaru IA jsou zařazovány i problematika plnění protikorupčních opatření a oblast compliance s důrazem na vnitřní předpisovou základnu ministerstva, její úplnost, aktuálnost a účinnost. Samostatné zaměření na problematiku etiky a podvodů v organizaci dosud realizováno nebylo, zejména proto, že z analýzy rizik na základě výsledků interních auditů tato potřeba nevyplývá.
2. S žádnými.
3. V řádně a odpovědně vedené oblasti compliance v organizaci, v pravidelné a důsledné kontrolní činnosti jako součásti řízení organizace, v řádném a funkčním systému analýzy a řízení rizik, v péči o zaměstnance v oblasti dalšího vzdělávání v oblasti etiky a korupce.

■ **Josef Černý**
Metrostav a.s.
specialista interního auditu

1. ÚIA je poradcem i nezávislým hodnotitelem problematiky etického chování ve společnosti. Ve své pravomoci má dohled na provoz etické linky a dohlíží na prověření incidentů v etické oblasti či při porušení programu trestně právní compliance.
2. Střet zájmů a zneužívání prostředků zaměstnavatele. Nutno říci, že výskyt těchto porušení není častý a dobře preventivně působí vzdělávání zaměstnanců a nastavení programu trestně právní compliance.
3. Velký význam na prevenci porušení etického chování má firemní kultura a osobní spokojenost zaměstnanců. Platí, že nejmenší riziko představuje spokojený a loajální zaměstnanec s motivací. Na straně organizace jasně komunikovaná pravidla pro provádění pracovní činnosti a komunikace etických pravidel ve firmě (vzdělávání, etický

kodeks, program trestně právní compliance, komunikace incidentů, nulová tolerance).

■ **Libuše Hutlová**
Pražská energetika, a.s.
vedoucí oddělení Interní audit
a řízení rizik

1. V oblasti porušení pravidel etiky a řešení podvodů ve Skupině PRE útvar interního auditu úzce spolupracuje s vedoucí sekce Lidské zdroje a compliance officerem, který zahajuje šetření, pokud z obdržení podání porušení pravidel vyplývá. Společnost mimo jiné zřídila e-mailové adresy, na které lze zaslat i anonymní oznámení v případě, že se oznamovatel dozví o závažných nelegitímních, neetických nebo nezákonných praktikách či jednáních v rozporu s dobrými mravy ve společnosti (whistleblowing). Porušení pravidel může být také identifikováno v rámci provádění plánovaných či vyžádaných interních auditů. Prostřednictvím interního auditu jsou tak prováděna šetření všech případných významných podezřelých podvodných činností uvnitř Pražské energetiky, a.s., coby mateřské společnosti i ve všech jejich dceřiných společnostech. Bezdůvodnými oznámeními se interní audit nezabývá. Interní audit rovněž poskytuje součinnost při vyrozumění příslušných orgánů a osob společnosti o výsledcích šetření a v případě potřeby spolupracuje s Policií ČR.
2. V Pražské energetice, a.s., a všech jejích společnostech klademe důraz na loajalitu a morální kredit již při výběru zaměstnanců. Bohužel, i přesto se s porušením pravidel etiky a s podvody, tak jako v jiných společnostech, setkáváme. Obecně se dá říct, že se stejný typ podvodu v naší společnosti prakticky neopakuje. Pokud někdo chce podvod spáchat a na úkor druhých nebo na úkor společnosti se obohatit, vymýšlí, jak nastavená pravidla obejít. Důležité je vznikající podvody účinně odhalovat a zároveň

riziko vzniku podvodného jednání minimalizovat.

3. V nastavení efektivních nástrojů prevence podvodných jednání. Neustále zdokonalovaný a testovaný vnitřní kontrolní systém je tak dle mého názoru jedním z neúčinnějších nástrojů, který pomáhá podvodům předcházet. Dále je důležité na podvodné jednání efektivně reagovat, aby se v budoucnu neopakovalo, což se nám velmi dobře daří. V neposlední řadě hraje významnou roli trvalý požadavek na již zmíněný vysoký morální kredit a loajalitu zaměstnanců.

■ **Iveta Majirková**
Ostravské vodárny
a kanalizace, a.s.
vedoucí vnitřní kontroly

1. V rámci společnosti máme definovanou základní organizační normu „Etická charta“, která definuje hlavní zásady v oblasti etiky a také postupy v řízení etiky. Je stanovena funkce etického manažera (personálně-právní ředitelka), jsou stanoveny (mimo jiné) postupy pro sdělování informací (lze i anonymně např. prostřednictvím „etických schránek“ umístěných na všech hlavních provozech společnosti) a jejich řešení. Útvar interního auditu vykonává v tomto procesu roli „monitoringu“, spolupracuje s etickým manažerem při řešení případů porušení etiky a podvodných jednání, a také při zpracování roční zprávy o situaci v oblasti etiky.
2. Např.: krádež pohonných hmot, zcizení důvěrných informací.
3. Např.: v definování etických zásad v rámci dané organizace a rozšiřování povědomí zaměstnanců (např. školení); V definovaných komunikačních kanálech se zaměstnanci a vedením (např. e-mailové schránky, tel. linky apod.).

Čeho si Petr povšiml nejen v legislativě

Ing. Petr Kheil
metodika interního auditu a vyhodnocování
řídícího a kontrolního systému,
Česká spořitelna, a.s.

Z celé řady dokumentů, publikovaných v posledních měsících, jsem vybral následující materiály a věřím, že budou zajímat také vás:

Pokud se ještě trochu ohlédnou za uplynulým rokem, nemohu opomenout internet výboru COSO (www.coso.org), kde byla publikována příručka „**Fraud Risk Management Guide**“. Cílem tohoto materiálu je pomoci společnostem lépe postupovat při hodnocení a řízení rizika podvodu. Vzhledem k tomu, že principy řízení rizika podvodu v tomto materiálu vycházejí z principů kostky COSO 2013 a jsou s nimi v souladu, můžeme je považovat za tzv. osvědčené postupy. Kromě procesu řízení rizika podvodu materiál zmiňuje úlohu orgánů společnosti a interního auditu v tomto procesu.

Za velmi užitečný materiál považuji praktickou pomůcku publikovanou na internetu Mezinárodního institutu interních auditorů (www.globaliia.org) „**Audit Reports**“, která navazuje na Standardy IIA v řadě 2400 ohledně komunikace výsledků zakázky. Tato pomůcka zmiňuje, že v závislosti na organizační úrovni příjemců zprávy interního auditu mohou být výsledky zakázky sdělovány, kromě tradiční písemné zprávy, spíše ve formě prezentace. Stěžejní částí praktické pomůcky je rozbor zprávy interního auditu. V příloze jsou uvedeny příklady zjednodušené písemné zprávy interního auditu.

Další zajímavý materiál z internetu Mezinárodního institutu interních auditorů pojednává o vybraných problémech výborů pro audit v moderním bankovníctví „**Banking on change – How to respond to new expectations for audit committees**“ (<https://na.theiia.org/news/Pages/iaf-pwc-report-audit-committees-must-focus-on-culture.aspx>). Materiál soustředí pozornost na vybrané aktuální výzvy pro členy výborů pro audit. Jedná se zejména o potřebu spolupráce výboru pro audit s dalšími výbory zřízenými v organizaci.

V oblasti firemní kultury by měl výbor pro audit společně s managementem sehrávat klíčovou úlohu při udávání tónu shora. Výbor pro audit by měl požadovat, aby mu byly prezentovány stručné a jasné informace tak, aby se mohl soustředit na prioritní otázky. Výbor pro audit by měl rovněž poskytovat potřebnou podporu vedoucímu interního auditu. Domnívám se, že i když má materiál v názvu slovo „Banking“, nebrání nic tomu, aby se stal inspirací také pro členy výborů pro audit nebo interní auditory z ostatních sektorů.

A na závěr doporučuji interním auditorům a členům výborů pro audit neopomenout webovou stránku Rady pro veřejný dohled nad auditem (www.rvda.cz), kde byly publikovány dvě nové publikace – „**Praktická pomůcka pro Výbory pro audit – příklady dobré praxe**“, která je určena pro nově zřízené nebo začínající výbory pro audit a „**Zpráva o činnosti výboru pro audit**“, Pro zefektivnění práce a jednotný přístup při zpracování je dostupná elektronická verze této Zprávy o činnosti také ve formátu MS Excel (www.rvda.cz/publikace). ■

ON-LINE INTERNÍ AUDITOR UŽ JSTE VIDĚLI ČASOPIS ON-LINE?

Petra Škvorová
manažer českých služeb
a marketingu, kancelář ČIIA

I Český institut
interních auditorů
udržuje krok
s moderními trendy
a od roku 2013 vydává
pro své čtenáře mimo
klasické tištěné
i elektronickou podobu
Interního auditora.
Pokud jste se ještě
nepodívali, navštivte
naše webové stránky,

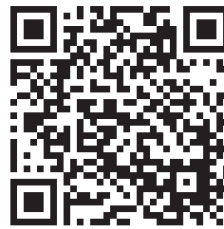
a to sekci Publikace – Časopis Interní
auditor – Online časopis. Zde naleznete
interaktivní formu časopisu za použití Flash
technologie a také *časopis ve formátu pdf*
s možností stažení do mobilních zařízení.
Pdf verzi můžete využít i bez přístupu
k internetu a zpříjemnit si volné chvíle
přečtením našeho časopisu.

PROČ ČÍST ON-LINE VERZI?

On-line verze je uživatelsky příjemná s interaktivním
obsahem a hypertextovými odkazy.

Naleznete v ní zajímavé nástroje, které jistě oceníte.

Prohlédněte si on-line časopis prostřednictvím QR kódu.

Aktuální číslo Interního auditora je dostupné pouze
pro členy ČIIA v členské sekci. Ostatní čísla jsou volně
dostupná i nečlenům ČIIA.

Vyzkoušejte naše elektronické vydání, věříme, že se vám
bude líbit.

Audit kybernetické bezpečnosti ve veřejné správě

Dne 1. ledna 2015 nabyl účinnosti zákon č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti (dále také „zákon o kybernetické bezpečnosti“). Zákon zavádí do českého právního řádu povinnost vykonávat tzv. audit kybernetické bezpečnosti. Cílem tohoto článku je nastínit možné přístupy k stažení okolí interního auditora veřejné správy v oblasti správy a řízení bezpečnosti informací (Information Security Governance) s tímto specifickým druhem ujistění.

„Stěžejním kritériem pro vymezení vztahu auditu dle ISO norem k internímu auditu dle IPPF jsou podmínky pro zajištění jeho nezávislosti a objektivity“

Zájem organizací o bezpečnost jejich dat, informací a informačních systémů roste a jejich vzrůstající závislost na těchto fenoménech a s jejich stále větším napojením na síť elektronických komunikací a s jejich stále větším napojením na síť elektronických komunikací. Parlament České republiky schválením zákona o kybernetické bezpečnosti vyjádřil potřebu tuto oblast regulovat na zákonné úrovni.

Zákon o kybernetické bezpečnosti upravuje práva a povinnosti osob a působnost a pravomocí orgánů veřejné moci v oblasti kybernetické bezpečnosti. Kybernetickým prostorem se podle tohoto zákona rozumí digitální prostředí umožňující vznik, zpracování a výměnu informací, tvořené informačními systémy, a služebami a sítími elektronických komunikací. Zákon ukládá správcům informačního systému kritické informační infrastruktury, komunikačního systému kritické informační infrastruktury a významného informačního systému u závěst a provádět bezpečnostní opatření kybernetické bezpečnosti závěst a provádět bezpečnostní opatření pro zmíněné systémy, které spravují, a věst o bezpečnostních opatřeních bezpečnostní dokumentaci. Bezpečnostním opatřením se rozumí i kontrola a audit kritické informační infrastruktury

...nke auditu kybernetické bezpečnosti. Dvě funkce mohou existovat i další. Funkce auditu kybernetické bezpečnosti a to zejména s ohledem na skutečnou nezávislost a objektivitu, musí být odděleny od ostatních funkcí. Funkce auditu kybernetické bezpečnosti musí být odděleny od ostatních funkcí. Funkce auditu kybernetické bezpečnosti musí být odděleny od ostatních funkcí.

...nke auditu kybernetické bezpečnosti. Dvě funkce mohou existovat i další. Funkce auditu kybernetické bezpečnosti a to zejména s ohledem na skutečnou nezávislost a objektivitu, musí být odděleny od ostatních funkcí. Funkce auditu kybernetické bezpečnosti musí být odděleny od ostatních funkcí.

...nke auditu kybernetické bezpečnosti. Dvě funkce mohou existovat i další. Funkce auditu kybernetické bezpečnosti a to zejména s ohledem na skutečnou nezávislost a objektivitu, musí být odděleny od ostatních funkcí. Funkce auditu kybernetické bezpečnosti musí být odděleny od ostatních funkcí.

Opis funkce	Opis požadavků
Stanoví základní pojmy používané při řízení bezpečnosti informací, přehled fady norem ISO/IEC 27000 a úvod do ISMS a základní popis PDCA.	Stanoví (závazné) požadavky na ISMS.
Popisuje vhodné (doporučená) bezpečnostní opatření.	Popisuje vhodné (doporučená) bezpečnostní opatření.
Obsahuje doporučení pro postup zavedení ISMS.	Obsahuje doporučení pro postup zavedení ISMS.
Upravuje pravidla pro sledování účinnosti ISMS.	Upravuje pravidla pro sledování účinnosti ISMS.
Upravuje pravidla pro řízení rizik bezpečnosti informací.	Upravuje pravidla pro řízení rizik bezpečnosti informací.

Noví členové

- Jan Čapek, Ernst & Young, s. r. o.
- Ing. Michal Černík, Úřad práce České republiky
- Ing. Zuzana Čizová, Veolia Energie ČR, a. s.
- Ing. Alina Davidenko, Zebra Technologies CZ s. r. o.
- Martin Drábek, Zebra Technologies CZ s. r. o.
- Ing. Ludvík Dvořák, Zebra Technologies CZ s. r. o.
- Ing. Martina Foytová, Ministerstvo životního prostředí ČR
- Ing. Drahomír Fránek, Ministerstvo kultury ČR
- Ing. Jolana Fukalová, SCG Czech Design Center, s. r. o.
- JUDr. Pavla Gajdošová, Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky
- Artur Galuško, AGC Flat Glass Czech a. s.
- Zuzana Gregorová, Zebra Technologies CZ s. r. o.
- Ing. Tomáš Grznár, ČEZ, a. s.
- Ing. Lukáš Harant, Státní zemědělský intervenční fond
- Ing. Vladimír Hodek, Správa uprchlých zařízení Ministerstva vnitra
- Ing. Zuzana Hrnčířová, NET4GAS, s. r. o.
- Ing. Markéta Hrubá, Česká pojišťovna a. s.
- Ing. Sandra Hujsova, UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
- Ing. Lenka Hulínová, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
- Ing. Dana Hübnarová, Moravský peněžní ústav – spořitelni družstvo
- Ing. Iva Jindřichová, Městská policie hlavního města Prahy
- Ing. František Kácl, ČEZ, a. s.
- Ing. Ján Kendera, UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
- Ing. Jan Klein, AGC Flat Glass Czech a. s.
- Mgr. Jitka Klubalová, Medicínské centrum Praha
- Ing. Petra Kopecká, BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a. s.
- Ing. Miluše Korbelová, Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- Ing. Šárka Kořínková, Wüstenrot hypoteční banka, a. s.
- Petra Kracíková, Státní fond kinematografie
- Ing. Marek Kratochvíla, AGEL SK a. s.
- Ing. Eva Kreysová, Zebra Technologies CZ s. r. o.
- Ing. Martin Kubiš, Deloitte Audit s. r. o.
- Mgr. Jiří Kučera, Ministerstvo životního prostředí ČR
- Veronika Kurtanská, Zebra Technologies CZ s. r. o.
- Ing. Mariya Kuzmenko, Česká pojišťovna a. s.
- Lukáš Lexa, Česká pojišťovna, a. s.
- Ing. Kateřina Malátová, Město Hodonín
- Ing. Viera Malčecová, Česká spořitelna, a. s.
- Mgr. Tímea Martinská, Zebra Technologies CZ s. r. o.
- Jitka Martinková, WITTE Nejdek, spol. s. r. o.
- Ing. Tomáš Matošík, Komerční banka, a. s.
- Ing. Ingrid Melicharová, Česká spořitelna, a. s.
- Mgr. Zdenka Michálek, Česká správa sociálního zabezpečení
- Jaroslav Morkus, Česká pošta, s. p.
- Mgr. Květuše Mrakoviová, Úřad pro zatupování státu ve věcech majetkových
- Ing. Martina Mrózková, Město Třinec
- Veronika Muráriková, Český institut interních auditorů, z. s.
- Mgr. Zoran Nerandžić, Nemocnice Na Homolce
- Ing. Petra Nováková, MBA, DPOV, a. s.
- Zdeňka Nováková, AERO Vodochody AEROSPACE a. s.
- Ing. Olga Novotná, Úřad průmyslového vlastnictví
- Ing. Petra Oborná, PEGAS NONWOVENS s. r. o.
- Mgr. Alžběta Orságová, Komerční banka, a. s.
- Ing. Tomáš Pavlica, Kooperativa a.s., Vienna Insurance Group
- Ing. Tereza Pavlíčková, Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s.
- Ing. Lukáš Pelant, Magna Exteriors (Bohemia) s.r.o.
- Ing. Kamil Plavec, Centrum pro regionální rozvoj České republiky
- Ing. Markéta Pourová, Státní fond dopravní infrastruktury
- Mgr. Martina Prudíková, Ústavní soud České republiky
- Ing. Barbora Rezková, Česká spořitelna, a. s.
- Ing. Nicola Richter, České dráhy, a. s.
- Ing. Pavel Rohlena, Vysoké učení technické v Brně
- Zachary Rosen, Individuální člen
- Mgr. Dr. Petr Skalka, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje
- Petra Skálová, Individuální členka
- Ing. Lucie Skládalová, Vodafone Czech Republic a. s.
- Ing. Jiří Souček, Česká národní banka
- Mgr. Václav Strnad, CISA, Česká spořitelna, a. s.
- Ing. Martin Svítal, Ph.D., Expobank CZ a. s.
- Ing. Roman Šimák, Slovenská pošta, a. s.
- Ing. Jana Škvarková, Ministerstvo životního prostředí ČR
- Lukáš Škvára, Komerční banka, a. s.
- Mgr. Jana Šoltová, Ministerstvo dopravy ČR
- Ing. Lenka Štarhová, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
- Ing. Petr Štěpánovský, Státní fond rozvoje bydlení
- Ing. Mojmir Švejda, MBA, Individuální člen
- Ivana Urbanová, České dráhy, a. s.
- Paul Ursaciuc, Česká spořitelna, a. s.
- Ing. Hana Wilferová, Plzeňský Prazdroj, a. s.
- Adriana Zacharovská, Generali Poist'ovňa, a. s.
- JUDr. Ing. Zsolt Mányi, AGEL SK a. s.

inzerce

Investujte do vzdělání

KPMG Business Institute nabízí pestrou škálu školení a kurzů zaměřených především na finanční řízení, účetnictví a daně, problematiku podvodného jednání, projektové řízení a měkké dovednosti.

www.skolenikpmg.cz

Noví certifikovaní (nejen) interní auditoři

144 CIA

13 CRMA

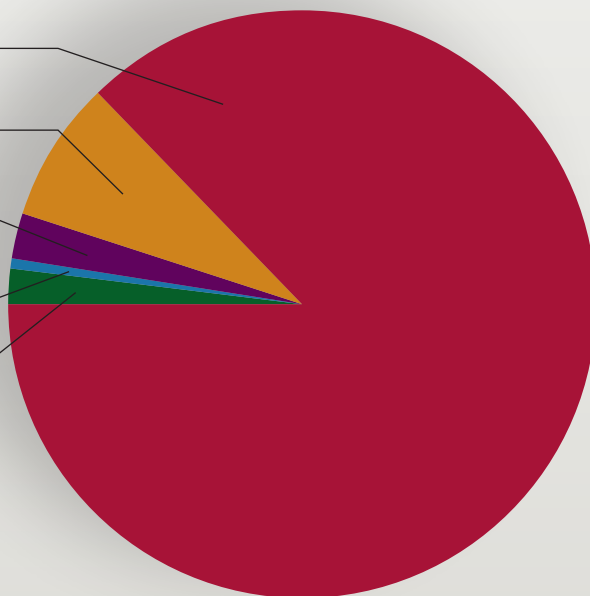
4 CFSA

1 CCSA

3 CGAP

V současné době evidujeme celkem 150 aktivních certifikovaných, s celkem 165 certifikacemi:

Nově certifikovaní:

Ing. Ondřej Basař, CIA
Ing. Vadim Beneš, CRMA
Ing. Martina Ruščáková, CIA
Ing. Michal Vrána, CRMA

GRATULUJEME!

Upozornění: Kompletní certifikační program je nutné dokončit do čtyř let od podání registrace.

Celkem evidujeme 329 udělených certifikací (včetně neaktivních).

■ Certifikace interních auditorů ve veřejné správě

Počet certifikovaných auditorů ve VS dle oblastí do 31. 1. 2017

Oblasti	Počet VIAA	Počet VIAJ	Počet VIAS	Počet VIAK	Počet IA dle oblastí
Ministerstva, Úřad vlády	35	20	52	27	134
Krajské úřady	3	3	3	9	18
Úřady měst a obcí	10	16	27	12	65
Policie a Hasičů	5	9	11	5	30
Vysoké školy	2	0	7	3	12
Zdravotnictví, lázně	5	2	8	2	17
Ostatní	31	27	29	18	105
Celkem IA ve VS	91	77	137	76	381

Přehled o počtu žádostí a vydaných certifikátů

Počet žádostí od 1. 1. 2017	6
Počet vydaných certifikátů	5
Celkový počet žádostí od r. 2011	510
Celkem vydaných certifikátů od r. 2011	487

Upozornění pro certifikované

	VIAS	VIAK
Hlášení CPE do konce roku 2017 pro vydané certifikáty v roce	2011, 2014	2011, 2013, 2015

A photograph of Ivo Středa, a man with a grey beard and glasses, wearing a dark suit and tie. He is speaking and gesturing with his right hand. A name tag is pinned to his lapel that reads "Středa Ivo RWE".

Ivo Středa: Guru rentiérem

Po více než 20 letech v interním auditu končí aktivní kariéru zakládající člen Českého institutu interních auditorů a jeho první prezident pan Ivo Středa.

Ivo Středa zahájil pracovní kariéru v jaderné energetice. Od roku 1993, kdy se začal věnovat internímu auditu, byl u vzniku či transformace útvarů interního auditu ve společnostech ČEZ, Český Telecom, E.ON Bohemia, ČSA a také u vzniku služeb Business Risk Services ve společnosti Ernst & Young v ČR. Od roku 2006 působí ve funkci Head of Internal Audit ve společnosti innogy Česká republika (dříve RWE Česká republika, popř. RWE Transgas).

Mimo angažování se v ČIIA byl Ivo rovněž viceprezidentem European Confederation of Institutes of Internal Auditing. V minulosti působil v dozorčí radě Svazu průmyslu a dopravy ČR a v Radě pro veřejný dohled nad auditem, ať již jako člen Rady, nebo předseda Disciplinární komise. V současnosti je členem Čestného prezidia ČIIA a členem Výboru pro audit ve společnosti Český Aeroholding, a.s.

A protože Ivo zanechal v profesi Interního auditu výraznou stopu, zeptali jsme se jeho dlouholetých kolegů, co se jim vybaví při myšlence na Iva a co by mu do jeho kariéry rentiéra popřáli.

Co byste mu popřáli do budoucna?

„Zdraví a pozitivní myšlení.“

„Aby se nepo..., myslím mentálně, ze situace, která ho čeká.“

„Aby si ve zdraví mohl užívat všech svých skvělých lidských i odborných schopností, už v plné svobodě člověka nezávislého...“

„Neoslabující afinitu k ranním polévkám.“

„Popřát Ivovi není pro mne úplně jednoduché, nicméně když tak vzpomínám na tu dobu – přeji mu, aby měl kolem sebe vždy dost nadšených spolupracovníků či studentů, kterým bude moci svá poznání i zkušenosti předávat. Přeji mu, aby to vše mohl konat ve zdraví a s podporou svých blízkých.“

„Ať mu tvář stále zdobí optimistický úsměv!“

Co se Vám jako první vybaví při myšlence na Iva?

„Otec zakladatel“, slova: „jak řekli, tak udělali“.

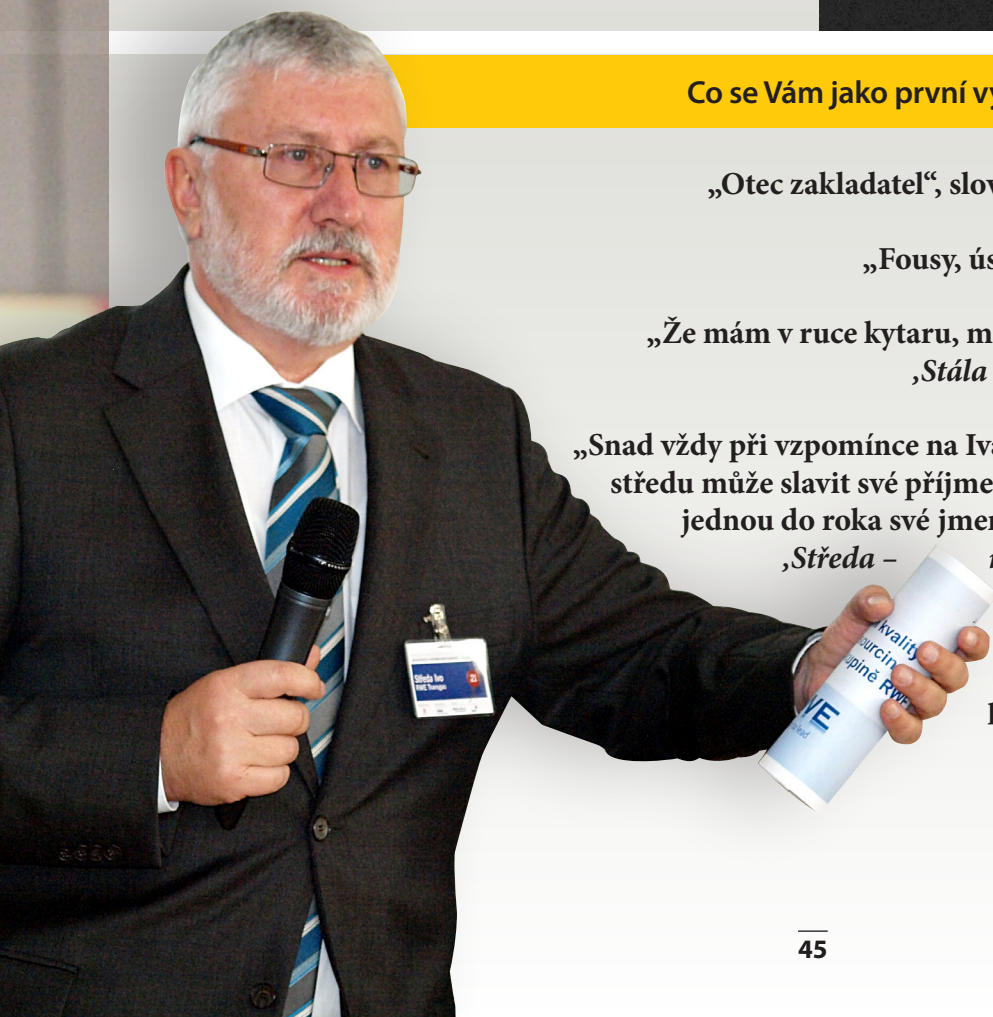
„Fousy, úsměv, půllitr.“

„Že mám v ruce kytaru, mrknem na sebe a začneme rvát *„Stála u vody...“*“

„Snad vždy při vzpomínce na Iva se mi vybaví, jak si liboval, že každou středu může slavit své příjmeniny, na rozdíl od nás všech, kteří slaví jednou do roka své jmeniny. Nejlépe s provoláním *„Středa – na pivo jít je třeba!“*“

„Z minulosti zasedání rady v prvních letech po vzniku Institutu, kdy v roli prezidenta nesmlouvavě trval na plnění zadaných úkolů a výtky spojené se závěrem *„polepši se“*. V současnosti znalost jeho osoby i mezi mladší auditorskou generací.“

„Čau né“.

ČESKÝ INSTITUT INTERNÍCH AUDITORŮ POŘÁDÁ

13. SETKÁNÍ INTERNÍCH AUDITORŮ Z OBLASTI PRŮMYSLU

ZA PODPORY SPOLEČNOSTI KPMG ČESKÁ REPUBLIKA

PROGRAM

9:15 – 9:45 *prezence*
9:45–9:55 *zahájení*
9:55–10:50 *Regulace ochrany osobních údajů – co vše stojí za zkratkou GDPR?*

- GDPR – právní aspekty
- GDPR – hlavní dopady na business procesy
- GDPR – co to znamená pro IT?

10:50–11:10 *Daně 2017*
11:10–11:30 *přestávka*
11:30–12:00 *Trendy v interním auditu v ČR – výsledky výzkumu*
12:00–12:15 *Aktuality z ČIA*
12:15–13:15 *Compliance a trestní odpovědnost právnických osob*

- Jak na „TOPO“ Compliance – právní část
- Jak na „TOPO“ Compliance – praktické aspekty
- Jak na „TOPO“ Compliance – pohled Compliance officera

TERMÍN
28. února 2017

OD-DO
09:15–13:15 hodin

MÍSTO KONÁNÍ
KPMG Česká republika,
Pobřežní 1a, 186 00 Praha 8

KONTAKT – REGISTRACE
Tereza Bubníková
telefon: 222 263 761
e-mail:
bubnikova@interniaudit.cz

ÚČAST ZDARMA

 ODBORNÉ SETKÁNÍ

ČESKÝ INSTITUT INTERNÍCH AUDITORŮ, KOMORA AUDITORŮ ČR, MINISTERSTVO FINANČÍ,
NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD A RADA PRO VEŘEJNÝ DOHLED NAD AUDITEM
VAŠ ZVOU NA
SPOLÉČNOU KONFERENCE

VÝBORY PRO AUDIT

PROGRAM

9:00-9:15 Dvědní slovo
Miloslav Kala (prezident NKA)

9:15-9:30 Křesť publikací
Jiří Nekovář (prezident RVDA)

Pavel Holmava (vedení sekce regulace a mezinárodní spolupráce na finančním trhu, ČNB)

Radek Neuzil (předseda disciplinárního výboru RVDA)

Tomáš Vynánek (náčelník ministerstva financí)

9:30-10:00
Tomáš Severa (odbor Regulace a metodika účetnictví MF)

10:00-10:30
Martina Smetanová (kontrolní oddělení RVDA)

10:30-11:00 přestávka

11:00-12:00 Panelová diskuse
Irena Lískalová (prezidentka KA ČR)
Tomáš Pivovka (prezident CIA)
Radek Neuzil (předseda disciplinárního výboru RVDA)
Tomáš Severa (odbor Regulace a metodika účetnictví MF)

Moderator: **Jana Višková**

KONTAKT – REGISTRACE
Tereza Bubňáková

TERMIN
18. ledna 2017

OD-DO
09:00 – 12:00 hodin

MÍSTO KONÁNÍ
Nepýšilův kongresní středisk,
Jankovcova 2,
Praha 7

— inzerce

IDEA 10

Objevte možnosti, které se skrývají ve vašich datech

Okamžitý import

Vyhledávání

Vizualizace

Hledání přibližných duplicit

Chcete se dozvědět více o **nezávislém importu** a **efektivní analýze dat**, která může významným způsobem zefektivnit Vaši práci? Dejte nám vědět, a my Vám rádi předvedeme, co IDEA dokáže.

J + Consult spol. s r.o.

Čapkova 2/195, 140 00 Praha 4

Tel.: +420 244 118 411, www.jconsult.cz

IDEA
Software pro analýzu dat

jconsult

English Annotation

Štěpánka Černá, Maroš Holodňák – The Globalisation of the Anti-corruption Compliance

The authors introduce the norm ISO 37001 and explain that it is the worldwide standard for the implementation of effective anti-corruption programs and respective risk management.

Milena Widomská, Svatopluk Kulkus – What is whistleblowing? Whistleblower or sneak?

Whistleblowing should support personal responsibility and protect public interest against the unfair proceedings and thus avoid its negative impact and at the same time it is a powerful tool against corruption and also against other compelling unlawful proceedings, which inhibit health or even peoples' lives.

Zdeněk Stránský – The Legal Liability of the Legal Bodies in the Czech Legal System

The legal liability of the legal bodies in the Czech legal system is a relatively new tool to deal with the unfavourable corruption behavior. The article briefly summarizes the evolution of the number of cases in the past years. An amendment of the legal act was accepted after first experience. This amendment changed the scope of the criminal acts and introduced the exculpation option. The consequences of this change can be evaluated only after some time.

Bronislav Kozmer – Insurance Frauds Do not Involve Only the Insurance Companies, but Also the Insured Persons

The author describes the system of the fraud investigations in the insurance companies.

Anna Veličková, Michaela Riedlová – The Attorney's Ethics

The majority of the population considers (or at least it should consider) the ethical behavior as part of the everyday life, thus as something obvious. The observance of the ethics is assumed at the respectable professions as at the doctors, judges and attorneys. How is it with the attorney's ethics? How does it differ from the usual ethics? How is it regulated and what are the reasons of this regulation? These questions are attempted to be answered in this article.

James D. Ratley, CFE:

Petr Hadrava performed interview with James D. Ratley, President of Association of Certified Fraud Examiners. James described the lessons he learnt during his lifetime career in the area of prevention and detection of fraud. He among others elaborated on the role of internal auditors in preventing and detecting fraud and presented various sources of information auditors can use to educate themselves in this area.

Pavla Hladká, Daniel Bican – Who is the Certified Fraud Examiner and How to Become One of them?

The basic information about the Czech branch of the ACFE, including the information about the forensic services.

Václav Peřich – The Frauds Are Serious Harm Not Only for the Directly Involved

The author deals in his article with the unfavourable proceedings and personal education to correct behavior in the cooperating companies. He also discusses the impacts which influence the processes in the organisation.

Ivo Středa: Guru becomes the Rentier

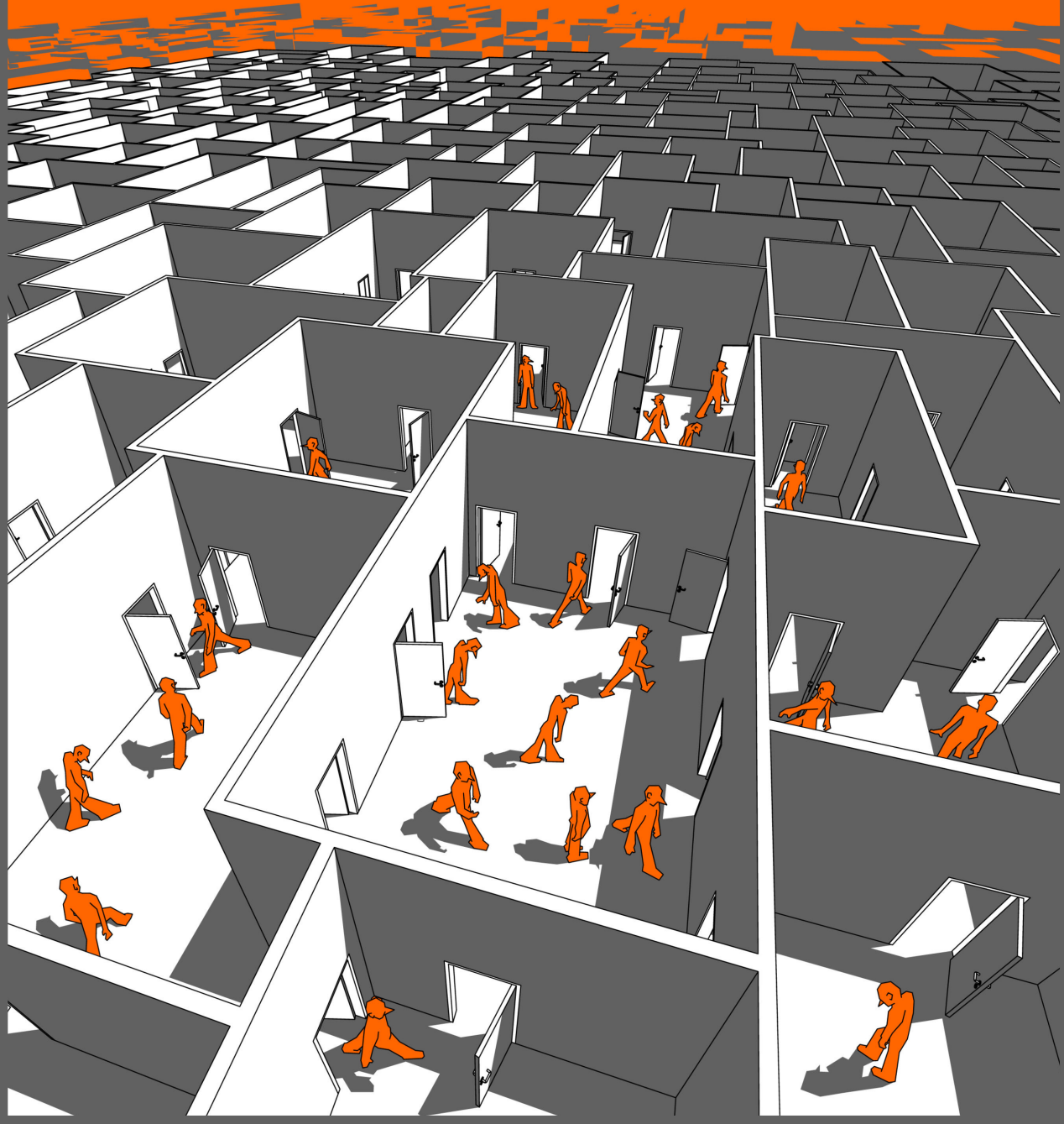
The profile of Ivo Středa, founder of the ČIIA, who finishes his active career in these days.

LABYRINT

19–20/4 2017

LIBEREC

WORKSHOP PRO VEŘEJNOU SPRÁVU

LIBEREC

WWW.INTERNIAUDIT.CZ

ORGANIZÁTOR

HLAVNÍ PARTNER

PARTNEŘI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

